AR COUSIN

Bibliothèque VICTOR COUSIN
INCUNABLES 174
HAIN
PROCTOR
PELLECHET
et POLAIN
Gesamtkatalog
Cote ancienne 5282

422

Eus cū tua grā ſapīa ⁊ amorē. Incipit ars bꝛe
uis q̄ ē ymago artis gēralꝭ q̄ ſic ītitulatꝰ. De
us cū tua ſūma perfectione. Incipit ars genera
lis ultima. De pꝛologo

Atio quare facimus iſtam artem bꝛe
uem ē ut ars magna facilius ſciatꝰ nā
ſcita iſta arte ſupꝛadicta ⁊ ēt alie ar
tes de facili poſſūt ſciri ⁊ adiſci Sb
iectū huius artis ē reſpōdere ꝺ oībꝫ
qōnibus ſuppoīto ꝙ ſciatꝰ quid dicitꝰ
ꝑ nomē. Et diuiditur iſte liber ī. xiii· ptes ī q̄s ſimilꝛ
ars magna ē diuiſa: Pria ps ē ꝺ alphabeto. ſecun
da ꝺ figuris. tertia de diffinictōibꝫ. 4. de reglis 5. de
tabula. 6. de euacuatione tercie figure. 7. de mꝉtiplica/
tione. quarte figure. Octaua de mixtione pꝛincipiorū
⁊ regularum. Nona de nouem ſubiectis. Decima ꝺ ap
plicatiōe. Undecīa de queſtionibus. Duodecīa ꝺ hītua
tiōe. Terciadecīa de mō docēdi hāc artē. ⁊ ꝑmo de ꝑ
ma dicemus ſic

De ꝑa pte q̄ ē ꝺ alphabeto hꝰ artiſ.

Lphabetum ponimus in hac arte ut per ipꝫ poſ
ſimus facere figuras ⁊ miſcere ꝑncipia ⁊ regu/
laſ ad inueſtigandam ueritatem nam per unam litte/
rā habentem multa ſignificata intellectus eſt magis

a

BIBLIOTHÈQUE
de
Mr. COUSIN
VCINC 5282

generalis ad recipiendū multa ſignificata ⁊ ēt ad faciē dū ſciam. Et ipm q̄ꝺ alphabetum opoꝛtꝫ coꝛdeten⁹ ſciri: Alr. n. artiſta arte iſta nō poterit bene uti. b. ſignificat boītatē ꝺr̄am utrū ꝺeū. Juſticiā ⁊ auaritiā c ſignificat magnitudinē ꝯcoꝛdātiā. Quid angl'm pꝛudentiā ⁊ gulā d ſignificat et'nitatem ſeu durationē ꝯtrarieta/tem ꝺe quo celum foꝛtitudīeꝫ ⁊ luxuriā e ſignificat poteſtatem pͥncipiū. qr̄ hoīem tēpantiā ⁊ ſupbiā f ſigni/ficat ſapiam mediū q̄ꝫtū ymaginationē fidem ⁊ accidiā g ſignificat uoluntatem finē quale ſenſitiā ſpē ⁊ iuidiazh v̄tutē maioꝛitatē quādo uegetatiuā caritatē ⁊ irā i ſignificat v̄itatē eq̄l'tatē ubi elementatiuaꝫ patienciē tiā ⁊ mendacium k ſignificat gloꝛiā mīoꝛitatem q̄uo ⁊ cum quo Jnſtrumētatiuā pietatem ⁊ inconſtantiam.

De ſecūda parte que ē de figuris ⁊ pͥmo ꝺ pͥma.

Ars iſta ī quatuoꝛ partes ꝺiuidit' uꝫ in quatuoꝛ figuras. pͥma figura ē ꝺe a ipa quidē figura cōtinet in ſe nouē pͥncipia. uꝫ boītatem magnitudineꝫ ⁊c̄ ⁊ nouem litteras. uidelicet b c d e ⁊c̄ Jpa quidē figura eſt circularis eo q̄ ſubiectum mutatur in pꝛedicatuꝫ ⁊ ecōuerſo ut cum dicitur bonitas eſt magna ⁊ magnitudo eſt bona ⁊ ſic ꝺe aliis. Jn ipſa quidem figura inq̄rit artiſta naturalem coniunctionem inter ſubiectum ⁊ pꝛedicatum ꝺiſpoſitionem ⁊ pꝛopoꝛtionem ut ad facien

dum cõcluſionem poſſit medium inuenire. Quodlibet enim principium per ſe ſumptũ eſt oĩo generale ut cũ di citur bonitas ⁊ magnitudo quãdo ãt unũ ꝑncipium cõ trahitur ad aliud tunc ipſum eſt ſub alternatum ut cũ dicitur bonitas magna ⁊c̃ ⁊ quando contrahitur ali/ quod principiũ ad ſingulare tunc eſt principiũ ſpãliſſi mum ut cum dicitur bonitas petri eſt magna ⁊ ſic itel lectus habet ſcalam aſcendendi ⁊ deſcendentia princi ipo oĩo generali ad non oĩo generale nec oĩo ſpeciale a principio non oĩo generali nec oĩo ſpeciali ad omnia ſpeciale ⁊ ſic de aſcenſu iſtius ſcale põt dici ſuo modo In principiis iſtius figure eſt implicatũ quicquid ẽ nã quidqd eſt aut eſt bonũ aut magnũ ⁊c̃ ſicut deus ⁊ ãge lus qui ſunt boni ⁊ magni ⁊c̃ qua ꝓptˀ quicqd ẽ re/ ducibile ad principia ſupradicta

De ſecunda figura pt. ſignificata.

Ecũda figura eſt p t nominata ipa qd figura ꝯ tinẽt inſe ʒ triangulos ⁊ quilʒ eſt generaliũs ad omniu. Primus triangulus ẽ de dr̃ia concordantia con trarietate in quo cadit quicquid eſt ſecundũ ſuũ mõʒ nam quicquid eſt aut eſt in dr̃ia concordãcia aut ꝯtra rietate ⁊ extra iſta principia non eſt aliquid reperi Sciendum tamẽ ẽ ꝙ quilibet angulus iſtius trianguli hʒ 3 ſpẽs nam dr̃ia ẽ intˀ ſẽnſuale ⁊ ſẽſuale utputa inter

lapidem ⁊ arborem Iterum inter ſenſuale ⁊ intellectua-
le utputa inter corpus ⁊ animã Adhuc inter intellectua
le ⁊ intellectuale ſicut inter aĩam ⁊ deum aut inter ange
lum ⁊ angelum aut inter deum ⁊ angelum ⁊ ſic de con
cordancia ⁊ cõtrarietate põt dici ſuo modo Et iſta diſ
ferentia exiſtens in quolibet angulo iſtius trianguli ẽ
ſcala intellectus per quam ipſe aſcendit ⁊ deſcendit ut
medium naturale inter ſubiectum ⁊ predicatum poſ/
ſit inuenire cum quo medio poſſit concludere ⁊ ꝓpõm
declarare ⁊ ſic de ſcala cõcordancie ⁊ cõtrarietatis põt
dici ſuo modo Alius triangulus ẽ de principio me/
dio ⁊ fine in quo cadit quidquid ẽ nã qdquid eſt aut ẽ
in principio aut ĩ medio aut in fine ⁊ ex̄ iſta pñcipia ni
hil eſt inuentibile in ãgulo principii cauſa ſignificat cãz
efficientem matˀialem formalẽ ⁊ finalem per quantita/
tem nãt ⁊ tempus ſignificantur alia nouẽ predicamẽta ⁊
ea que ad ipſa redduci poſſunt Jn angulo medii ſũt
.3. ſpecies medii utputa mediuz cõiũctionis qđ exiſtit
intˀ ſubm ⁊ predicatum ſicut quando dicitur hõ ẽ aĩal
intˀ hoĩez.n.⁊ alˀ ſũt media uz uita ⁊ corpus ſuũ ſine q
bꝰ nõ põt eẽ aĩal Jtẽ ẽ mediũ menſurationis qđ exiſtit
ꝑ actum exiſtentem inter agentem ⁊ agibilem ſicut a/
mare inter amantem ⁊ amabilem ⁊ adhuc eſt mediuz
ex̄mitatum ſicut linea exiſtens inter duo puncta ⁊ iſte

angulus medii eſt generalis ſcala intellectui Anguli
finis tres ſunt ſpecies. Prima eſt finis priuationis qui
quidem ſignificat hītum priuatum ⁊ ea que ſunt in tem
pore preterito. Scđa ſpēs eſt finis terminationis qui ſi
gnificat metas ut ſunt duo puncta in quibus linea t̄mi
natur ſicut amare ī amante ⁊ amato. Tercia ſpēs eſt fi
nis perfectionis qui eſt finis ultimus ſicut homo qui ē
ut multiplicet ſuam ſpeciem ⁊ ut deum intelligat diligat
recolat ⁊ amet ⁊ huiuſmodi ⁊ iſte angulus finis eſt ſca
la generalis intellectui Tercius triangulus eſt de ma
ioritate equalitate ⁊ minoritate et eſt generalis ad omīa
ſcđm ſuū modum nam quidquid ē aut eſt in maiori
tate aut equalitate aut minoritate Maioritas habet. 3
ſpecies. p̄ma ē quando eſt maioritas inter ſubam et ſb
ſtātiā utputa ſba celi que ē maior q̄ ſuba ignis. Scđa
ſpēs eſt quando eſt maioritas inter ſubam ⁊ accidens
ſicut ſuba que eſt maior ſua quantitate ſuba enim per ſe
exiſtit accidens uero nequaq̄. Tercia ſpēs ē quādo ē
maioritas inter accidens et accīns ſicut intelliger̄ q̄ eſt
maius q̄ uidere et uidere q̄ currer̄ Et ſicut dictū ē de
maioritate ita pōt dici de miōritate nam relatiue ſe ha/
bēt Angulꝰ de equalitate habet tres ſpecies p̄ma eſt q̄n
res ſunt equales ſubaliter ſicut petrus et martinus qui
ſūt equales in ſuba Secunda ſpecies eſt quando ſuba

⁊ accedēs coequantur ſicut ſubā ⁊ ſua quantitas tercia ſpēs ē quādo ē eq̄litas int̄ accidēs ⁊ accidēs ſicut ītelli gere ⁊ amare que ſunt equalia ī obō ⁊ iſte angulus d̄ e qualitate eſt ſcala intellectui p quam ipſe aſcendit ⁊ de/ ſcendit ut in aliis triangulis dictum eſt ⁊ quando intel lectus aſcendit ad obiecta generalia ipſe eſt generalis quando aūt deſcendit ad particularia eſt perticularis

Jba figura de t eſt ſeruiens prime figure nam p dr̄a diſtinguitur inter bonitatem ⁊ bonitatem ⁊ magnitu dinem ⁊ magnitudinē ⁊c̄ Et per hanc figuram iunctā p̄me figure intellectus acquirit ſcietiā ⁊ quia iſta figu. eſt generalis idcirco intellectus eſt generalis

De tercia figura.

Ercia figura cōpoita eſt ex p̄ma ⁊ ſecunda naȝ b. q̄ eſt in ipſa ualȝ b qd̄ eſt in p̄ma ⁊ ſecunda figura ⁊ ſic de aliis litteris ip̄a hȝ in ſe. 36. cameras ut pȝ in ipſa quelibet camera multa ⁊ diuerſa hȝ ſignifi/ cata p duas lr̄as in ea contentas ſicut camera b. c. mul ta ⁊ diuerſa ſignificata hȝ p b c ſimil̄r camera b d mul ta ⁊ diuerſa ſignificata hȝ p b d ⁊c̄ ⁊ hoc iā pȝ ī alpha beto antedc̄ȝ ī q̄libȝt camera ſūt due lr̄e in ea cōtente ⁊ ip̄e ſignificāt ſubm ⁊ predicatum in quibus artiſta iq cut mediū cū quo ſubiectum ⁊ depzecatū cōiungunt ſi rt bonitas ⁊ magnitudo que ꝯiūguntur p ꝯcordāciaȝ

⁊ huiuſmodi cum quo medio artiſta intendit conclude re ⁊ ꝓportionem declarare In ipſa figura ſignifica tum eſt ꝙ unūquoqꝫ ꝑncipium cuilꝫ principio attribuit ſicut b cui attribuitur c d ⁊ c attribuitur b d ⁊c ut pꝫ in figura. Rō huius ē ut intellectus cum oībus pri cipiis cognoſcat quodlibet principiū ut ad eandeꝫ que ſtionem adducat multas rationes ⁊ de hoc uolumꝰ da re exēplum de bonitate de qua ſubcm facimus ⁊ de aliiſ āt ꝑncipiis predicatum. Bonitas ē magna boītas ē du rās bonitas ē potens bonitas ē ſcibilis bonitas ē ama bilis. bonitas ē ꝟtuoſa bonitas ē uera bonitas ē glori oſa bonitas eſt dr̄ns bonitas ē concordans bonitas eſt cōtrarians bonitas ē ꝑncipiās bonitas ē medians bōi tas ē finiēs bonitas eſt maiorificans boītas ē coequās bōitas ē miorificans. Et ſicut dixímus de bonitate ita pōt dici de aliis principiis ſuo mō. Figura iſta ē ual de generalis cum qua intellectus ē ualde generalis ad faciendum ſcīas. Condictō huiꝰ figure ē ꝙ una came/ ra nō ſit cōtra aliam ſꝫ adiuicem concordēt in cōdi'one ſicut camera b c ⁊ ſic de aliis cū tali qdē cōdictōe ītel/ lectꝰ cōdicōat ſe ⁊ facit ſcīaꝫ. De quarta figura.

Uarta figura habet tres circulos quorꝫ ſupe/ rior eſt immobilis duo autem inferiores ſunt mobiles ut in figura patet. Circulus medius uoluitur

uoluitur ſub circulo ſuperiori imobili utputa quando ponitur. c. ſub. b. circulus āt iferior uoluit ſub circulo medio ſicut quādo pōitur. d. ſub. c. ⁊ tūc temporis formāt noue camere. b. c. d. ē una camera: c. d. e. ē alia ⁊ ſic de aliis deiceps. e. circuli mioris ponat ſub c circuli mediocris ⁊ tūc tēporis formāt alie. 9. camere b c e eſt una camera ⁊ c d f alia. Et cum omnes litteꝛe circuli minoris Erunt diſcurſecum . b. circuli maioris et cū c circuli mediocris. tūc tēporis c ē mediū inter b ⁊ d eo qꝛ b ⁊ d pticipāt inter ſe adiuicē p ſignificata de c ⁊ ſic de aliis cameris ⁊ ſic p media camerarū hō uenat neceſſarias ꝯclones ⁊ iueīt illas. Iterū diſcurrāt litte cū b eiuſdē circuli maioris ⁊ cū d circuli mediocris ⁊ ſic de aliis litteris circuli mediocris ⁊ circuli inferioris mutando illas b circuli maioris exiſtēte immobili uſꝫ quo perueniatur cū b circuli maioris ad i circuli medi ocris ⁊ ad k circuli inferioris ⁊ ſic erūt ducente quin quaginte ⁊ due cameꝛe: Figura iſta generalior eſt qꝫ tercia quia in i qualibet camera iſtius tercie figure ſunt tres litter e ſed qualibet camera tercie figure non ſunt niſi due littere ideo intellectus eſt generalior p qr tam figuram qꝫ per terciam De condictione quarte figure eſt qꝫ intellectus applicet illas litteras ad propoſitum que uidentur magis applicabiles

ꝓpoſito facta camera de tribus litteris recipiat ſignificata lraꝝ reſpiciēdo ꝯueniētiā exiſtētē inť ſubiectū ⁊ pdicatū ⁊ uitando icōuenietia ⁊ cū iſta cōditione intellectus facit ſciam p qrtā figuram ⁊ habet multas rationes ad eādem concluſiouem Diximꝰ de.4. figuris quas cordetenus oportet ſciri ſine quibus artiſta hac arte non pōt uti neque praticare.

De diffinitionibus que eſt tertia ps.

In hac arte ſua pncipia diffiniunť ut per diffinitiones ipſa cognoſcātur ⁊ ut ipſis homo utať affirmādo aut negando tali modo q diffinitiōes remaneant illeſe Et cūtalibus cōditionibus intellectus facit ſcientiam ⁊ inuenit media ⁊ fugit ignorantiam que eſt ſua inimica Bonitas eſt ens ratione cuiusbonum agit bonum Magnitudo eſt id ratione cuius ouratio ⁊c̄ ſunt magna Eternitas ſiue duratio ē id ratione cuiꝰ bonitas magitudo durāt Pōtas ē ēs rōe cuiꝰ bōitas magnitudo poſſūt exiſteř ⁊ ageř Sapīa ē id rōe cuius ſapiens intelligit Uolūtas eſt id rōe cuiꝰ bonitas magnitudo ſunt deſciderabiles Uirtꝰ ē origo unionis bōitatis magitudīs ⁊ cetˀoꝝ pncipioꝝ Ueritas ē illō qō ē ueꝝ ō bōitate magitudīe ⁊c̄ Gl'a ē ipā ōlectatio ī q̄ bōitas magitudo ⁊c̄ qeſct Dr̄a ē id rōe cuiꝰ bōitas ⁊c̄ ſūt rōes icōfuſe ſic clare

Concordantia eſt id ratione cuius bonitas ꝛc̄ ī uno ꝛ in pluribus concordant Cōtrarietas ē quorūdaꝫ mutua reſiſtentia propter diuerſos fines. Principiū eſt id qđ ſe habet ad omnia rōne alicuiꝰ poritatis Meꝰ ē ſbꝫ ī quo finis īfluit pricipio. ꝛ pncipiū refluit fini ꝛ ē ſapiens naturā utriuſqꝫ Fīs eſt id in quo pncipium quieſcit Maioritas ē yāgo īmēſitatis bonitatis magnitudinis ꝛc̄. Equalitas eſt ſubiectum in quo finis concordantie bonitatis ꝛc̄ quieſcit Minoritas eſt ēs circa nihil. Diximus de diffinitionibus pncipiorūꝫ q̄s oportet ſcire cordtenꝰ ignoratis eniꝫ diffinitionibꝰ ars ē īdocibilis.

De. 4. pte que eſt de regulis.

Egule huiꝰ artis ſūt. x. qōnes generales ad q̄s reducūt oēs alie qōnes q̄ fieri poſſūt ꝛ ſunt iſte.

Utꝝ ſit. qd ē. đ quo ē. qr̄ ē. q̄ztū ē. q̄le ē. quādo ē. ū ē. Qūo ē. ꝛ cū quo ē. Queliꝫ iſtaꝝ qōnū hꝫ ſuas ſpēs. utꝝ hꝫ 3 ſpēs. uꝫ dubitatiāꝫ affirmatiuā ꝛ negatiāꝫ ut ītellc̄us ī pncipio ſuppōat utrāqꝫ ptē eē poſſibilē ꝛ nō ligꝫ ſe cū credere qđ naturalr̄ nō ē ſuꝰ actus ſꝫ ītelligere ꝛ ita accipiat illā ptē ꝯ q̄ hꝫ maiꝰ ītelligerē nā oꝫ illā eē vā. Quid hꝫ quattuor ſpēs. pa ē diffinitiā ſic quādo q̄rit̄ qd ē ītellectꝰ. Et reſpōdēdū ē q̄ ipe ē illa potentia cui proprie competit ītelligere. Secunda pecies eſt quando queritur ītellectus qd habet ī ſe cōeſ

ſentialr̄. Et reſpōdēdū ē q̄ hēt ſua correllatiua .ſ. In tellectiuū intelligibile ⁊ intelligere ſine q̄bus eſſe nō p̄t eſſet enī ſine ip̄is otioſus ⁊ indigēs natura fine ⁊ q̄ete Tertia ſpes ē quando q̄rit̄ qd eſt ens ī alio Sicut quā do querit̄ Quid ē intellectus in alio. Et r̄ſpōdendū ē q̄ ē bonus intelligēs ī boītate ⁊ magn⁹ intellect⁹ ī ma gnitudīe ⁊c̄ ⁊ ī grāmatica grāmaticus ⁊ ī logica logi cus ī rethorica rethoricus ⁊c̄ q̄rta ſpēs ē quando que rit̄ qd hʒ ens ī alio ut cū dr̄ Quid habet intellectus ī alio. Reſpōd̄ʒ ē q̄ ī ſcīa intelligere ⁊ in fide credere. Regl̄a de quo hʒ tres ſpēs p̄ma ē p̄mitiua Sicut quā do dr̄ intellectus de quo eſt. Et reſpōdēdū ē q̄d de ſe ip̄o eo qr nō deriuat̄ ab aliquo generali naturalr̄ Se⁹ da ſpes ē quādo q̄rit̄ ſpalr̄ de quo ē ens ſic̄ quādo q̄ri tur de quo ē intellect⁹. Et reſpōdēdū ē q̄ ē d̄ fora ſua ⁊ſua materia ſpecificis cum q̄bus hēt intelliger̄ ſpeci ficū. Tertia ſpēs ē quādo q̄rit̄ cui⁹ eſt ens. Sic̄ quādo querit̄ cui⁹ ē ītellect⁹. Et reſpōdēdū ē q̄ eſt hoīs ſicut ps ſui toti⁹ ⁊ equ⁹ ſui dōi Q̄rta regl̄a .ſ: qr̄ hēt duas ſpēs. ſ. foralē ⁊ fīalē foralis quādo q̄rit̄ ēē qr̄ ē ſicut q̄n q̄rit̄ ītellect⁹ qr̄ ē ⁊ ꝓ⁹ ē qr ē d̄ ſua mat̄ia ⁊ d̄ ſua fora ſpecificis cū q̄b⁹ hēt ſpecificū ītelliger̄ ⁊ cū ip̄is agit p ſuā ſpēʒ ſecūda ſpēs ē reſpectu fīs ſic̄ quādo q̄ rit̄ intellect⁹ qr̄ ē. Et reſpondendū ē ut ſicut obiectū ī telligibile ⁊ ut de rebus ſcientia hr̄i poſſit. Quinta r̄l̄a

querit de quantitate ⁊ habet duas ſpecies Prima eſt quando querit᷑ de quantitate continua ut cū dicit᷑ quātus eſt intellectus. Et reſpondendum ē ꝙ tantus q̈ʒtus per ſpūalem q̈ʒtitatem eſſe poteſt non autem eſt quantus pūctualr̄ ſiue linealit᷑ Secunda ſpēs eſt quādo q̄ritur de q̈ʒtitate diſcreta ut cū dicit᷑ q̈ʒtus eſt intellect⁹ Et reſpondendū ē ꝙ ē tantus quot ſunt ſua correlatiua ī quibus ſua eſſētia eſt diffuſa ⁊ ſubſtentata uidelicet intell ectiuum intelligibile ⁊ intelligere cum quibus eſt theoric⁹ ⁊ praticus generalis ⁊ ꝑticularis Sexta regula ē de qualitate ⁊ hēt duas ſpecies ꝑma eſt quādo q̄ritur que eſt ꝓpria ⁊ ꝑmaria qualitas intellectus ⁊ reſpodēdum ē ꝙ ītelligibilitas cū qua ipſe ē hītuatus. Intelligere aūt extrīſecū eſt ꝓprietas ſecundaria ⁊ magis remota cū qua ipe intellectus ītelligit hoīnē aut leonē ⁊c Ex quo intelligere intrīſecū ⁊ ſubſtātiale ipſius intellectus ē hītuatū Et ſimilr̄ de intellīgibili extrīſeco Secūda ſpēs ē quādo q̄rit᷑ que ē appꝛata q̈litas ipſius intellect⁹ ⁊ reſpōdendū ē ꝙ credere uel dubitare aut ſupponere Nō eīʒ iſti ac us cōueniūt intellectui ꝓprie ſed intelligere. Septima regula q̄rit ꝺ tpe ⁊ hēt i5. ſpēs ut patet ī arte magna p lr̄as c.d.k ſignificatas. ſed qꝛ hec ars ē breuis. Ideo ſub breuib⁹ v̄bis tractam⁹ ipſā regulā ſicut quādo queritur p q̄ʒ

modū intellectus eſt in tēpore cū ipſe nō ſit pūctualis neq3 linealis. Ad qđ reſpōdēdū ē q itellect⁹ ē i tēpore q2 ē inceptus ⁊ nou⁹ ⁊ cōſiſtit i tpe ſucceſſiue mediāte motu corporis cū quo ē cōiunctus. Octaua regła q̄rit đ loco ⁊ hēt .15. ſpēs p rgłas. c. d. k. ſigificatas ut p3 in arte magna. ſicut qn q̄ritur intellectus ubi ē. Ad hoc breuiter reſpōdēdū ē q ipe ē in ſubiecto i quo eſt ſicut ps i ſuo toto nō aūt cōcluſus ſ3 diffuſus ē i illo in tellec⁹. n. nō h3 ēentiā pūctualē nec linealē nec ſupficiē K cōtinet duas rełas u3 modalē ⁊ inſtrumētalē. Re gula modalitatis habet 4. ſpecies ſicut quādo queritr: Quō ē itellectus ⁊ quō ē ps ⁊ ps in pte ⁊ pars in toto ⁊ totum in ſuis partibus et qōo tranſmittit ex̄ ſe ſuā ſi militudinem. Ad quod reſpondendum eſt q ē ſubie/ctiue per illum modū per quem eſt deductus per ſpeci ēs ſupradictas et intelligit per illū modum quem ha/bet inueniendo medium exiſtens inter ſubiectum et predicatum i figuris deſignatum multiplicando ſpe cies peregrinas a ſenſu ⁊ ymaginatione abſtractas ⁊ in ſuo proprio intelligibili ſunt catarizate et intellecte: Secunda regula K. habet quatuor ſpecies uidelicet qua do queritur intellectus cū quo ē et cum quo pars eſt i parte ⁊ partes in toto ⁊ totū in partibus ſuis ⁊ cū quo trāſittit ſuā ſilitudinē ex̄. Ad qđ reſpōđ3 ē q ipe ē 9

ſuis correlatiuis ſine quibus non poteſt eſſe nec intelli/
gere inteligit enim cum ſpēbus peregrinis de quibus
facit inſtrumentum ad intelligendum Diximus de
regulis cum quibus intellectus ſoluit queſtiones dedu
cendo eas per regulas, reſpiciēdo quid ſignificat regu
la ⁊ eius ſpēs ſubiectiue deducendo qōnē per pꝛīcipia
⁊ regulas intellectu obiectante illam qōnem dubitabi/
lem cum diffinitionib⁹ ꝑncipiorum eligendo intelligen
do intelligibil̄r. affirmatiuā aut negatiuam ⁊ ꝙ ipſe in
tellectus ſit a dubitatione ſeparatus.

De quinta parte que eſt de tabula.

Tabula iſta eſt ſubiectum in quo intellectus ſe fa/
cit ul̄em eo qꝛ intelligit ⁊ abſtrahit ab ipſo multa
ptic̄lia oīum materierū diſcurrendo pꝛincipia per parti
cularia obiectiue ⁊ regulas ſubiectiue applicando cuilꝫ
queſtioni. xx. rōnes declarando ipſam queſtionez ⁊ a
qualibet camera ipſius colūpne abſtrahitur una ratio.

Tab̄la hꝫ 7 colūpnas ut pꝫ ī qb⁹ īplicāt̄ octuagita
quatuoꝛ colūne explicate ī arte magna. Jn ipa tab̄la. t
ſignificat ꝙ lr̄e q̄ ſūt apte ān t ſūt de pꝛia fig. ⁊ q̄ ſūt p⁹
ſūt d̄ ſecūda fig. Per tabulā ipaꝫ ītell̄cus ē aſcēſi
uus ⁊ dſcēſiu⁹. aſcēſiu⁹ ē qꝛ aſcēdit ad ꝑoꝛa ⁊ generali
oꝛa ⁊ ē dſcēſiu⁹ qꝛ dſcēdit ad poſterioꝛa ⁊ pticularia

Adhuc eſt copulatiuus eo quia copulat columpnas
ſic colūna. b. c. d. copulat̄ cū colūpna c d e ⁊ ſic d̄ alis

bcdt	cdet	deft	efgt	fght	ghit
bctb	cotc	d etd	efte	fgtf	ghtg
bctc	cdtd	dete	eftf	fgtg	ghth
bctb	cdte	detf	eftg	fgth	ghti
bptb	cetc	dftd	egte	fhtf	gitg
bdtc	cetd	dfte	egtf	fhtg	gith
bdtd	cete	dftſ	egtg	fhth	gitih
btbc	ctcd	dtde	etef	ftfg	gtg
btbd	ctce	dtdf	eteg	ftfh	gtgi
btcd	ctde	dtef	etfg	ftgh	gthi
cdtb	detc	eftd	fgte	ghtf	hitg
cdtc	detd	efte	fgtf	ghtg	hith
cdtd	dete	eftf	fgtg	ghth	hiti
ctbc	dtcd	etde	ftef	gtfg	htgh
ctcd	dtce	etdf	fteg	gtfh	htgi
dtbc	dtde	etef	ftfg	gtgh	hthi
dtbd	etcd	ftde	gtef	htfg	itgh
dtcd	etce	ftdf	gteg	htfh	itgi
dtcd	etde	ftef	gtfg	htgh	ithi
tbcd	tcde	tdef	tefg	tfgh	tghi

bikt bith biti bitk bkth bkti bktk bthi bthk btik ikth ikti iktk ithi ithk itik ktik kthi thik kthk

De ſexta pte q̄ ē de euacuatione tertie figure.

N t'tia figura Intellect⁹ euacuat cameras eo q abſtrahit ab ipſis tātū q̄stū pōt rcipiēdo a qualʒ camera ea q̄ ſigificāt lr̄e ut applicet illa ſignificata ad pposi tū ⁊ ſic facit ſe applicatiuū inueſtigatiuū ⁊ inuētiuū. et de hoc dabim⁹ ex⁹ de una camera. Et ſic ſeqtur de illa ita ſequet' de aliis De camera. b. c. Intellectus haurit xii. ppoſitiōes dicendo ſic Bonitas ē magna bōitas ē dr̄ens bōitas eſt cōcordans Magnitudo eſt bona magnitudo ē dr̄ens Magnitudo eſt concordās dr̄a eſt bona dr̄a eſt magna dr̄a ē cōcordās Concordātia ē bona cōcordātia ē magna cōcordātia ē dr̄ens Factis iſtis xii d'poſitionib⁹ mutando. ſubiectū in p̄dicatū ⁊ ecōuerſo ſic camera eſt euacuata ipſis ppoſitioib⁹ Deīd euacuet eā xii mediis ⁊ dūr media eo qꝛ cōſiſtūt it' ſbctū ⁊ p̄dicatū cū qb⁹ coueni ūtgener' aut ſpe Et cū illis mediis intellect⁹ facit ſe diſputatiuū ⁊ determinatiuum Et facta dicta euacuatione intellectus euacuet ipſam cameram 24. queſtionibus eo qꝛ in qualibet ppoſitione ſūt due queſtiones implicate Et hoc ſic Bonitas eſt magna. Utrum bonitas ſit magna Quid ē bonitas magna Bōitas eſt differens Utrum bonitas ſit differens. Quid eſt bonitas differens Bonitas eſt concordans

Utrum bonitas ſit cōcordās Quid ē bonitas cō
cordās Magnitudo eſt bona Utꝰ magnitudo ſit
bona Quid eſt magnitudo bona Magnitudo eſt
differens Utrum magnitudo ſit dr̄ens Quid eſt
magnitudo differens Magnitudo eſt concordans
Utrū magnitudo ſit cōcordās Quid magnitudo cō
cordans Dr̄ia eſt bona. Utrū differentia ſit bona
Quid eſt differentia bona Differentia eſt magna
Utrum dr̄ia ſit magna. Quid ē differentia magna
Dr̄a eſt concordās. Utrū differentia ſit concordās
Quid eſt dr̄a concordās Concordātia eſt bona
Utꝰ concordantia ſit bona. Quid ē concordātia bo/
na Concordātia ē magna. Utrū cōcordātia ſit ma
gna Quid eſt concordātia magna Cōcordātia eſt
dr̄ens Utꝰ cōcordātia ſit dr̄ens. Quid ē cōcordā
tia dr̄ens Facta iſta euacuatōe qōnuꝫ tūc intellectus
euacuet camerā cū diffionibꝰ boītatis ⁊ magnitudīs
⁊ cū tribꝰ ſp.bꝰ dr̄e ⁊ cōcordātie ut pꝫ ī ſecūda figu
ra Deinde euacuet camerā cū tribꝰ ſpēbꝰ regl̄e.b.
⁊ cū 4. ſpēbꝰ regl̄e.c: Et expedita iſta euacuatōe ītel
lectꝰ ſoluat p̄dictas qōēs ī illa euacuatōe ſeqndo ꝯdi/
tōes camer̄ affirmādo aut negādo ⁊ ſic ītelectꝰ expellit
de camera dubitatiōes ⁊ ꝯſiſtit ī illa qetꝰ ⁊ aſſertiuꝰ ⁊
ēt cognoſcit ſe ualde generalē ⁊ artificiatū ⁊ ī magna
ſcīa hītuatū. De mł̄tiplicatōe qr̄te figur̄ ps.7. b

Ultiplicatio quarte figur̄ cōſiſtit ī hoc uz q̄ pri
ma camera. b. c. d ī qrarta figura ſiue tabula ſi
gnificat q̄. b. unā cōdictionē hēt cū. c. ⁊ aliā cū. d. ⁊. c
unā cōdicōez hz cū. b. aliā cū. d. et. d: unam conditio/
nem habet cum: b aliam cum: c ⁊ ſic ſūt ī ipſa camera
. 6. cōdicōes cū quib⁹ ītellect⁹ ſe cōdicionat ⁊ diſponit
ad inueſtigādū ⁊ inueniendū ⁊ obiciendū ⁊ ꝓbādū et
ad det̄minādū Poſt iſtas ſex cōdicōes intellect⁹ ac
quirit alias. 6 cōdicōes uoluēdo circulū minorē ponē
do ſuum e ſub: c. circuli mediocriter ſub quo erat
ſuum. d. ⁊ qa mutata eſt camera ið̄o mutātur eius cō
dictiones ⁊ ſic ītellect⁹ habituat ſe. xv cōdicōib⁹ et ſic
per alias cameras multiplicādo columnas ⁊ uoluēdo
illas. Condictiōes quas ītellect⁹ multiplicat p iſtū mo
dū ſūt difficiles ad numerādū nā de qualibet camera
pōt intellect⁹ ſic euacuare triginta ꝑpoſitiones ⁊ nona
ginta queſtiones ſicut de camera. b. c.. tertie figure ſūt
xii ꝑpoſitiones ⁊ xxiiii q̄ſtiōes ⁊ in iſto paſſu cognoſcit
ſe intellectus ualde generalem ⁊ artificatū ſuper alium
ītellectū ignorātem iſtam artez deducendo ipū ad mul
ta in cōueniētia et īpoſſibilia ⁊ ſic ſophiſta corā tali in
tellectu non poteſt ſtare eo quia talis intellectus artiſte
huius artis utit̄ condictionibus primitiuis et naturali
bus ſophiſta autem ſecundariis et extra naturam con
ſideratis ut patet in arte magna.

De:8. pte que ē de mixtiōe ꝑncipioꝝ ⁊ r̄gl̄aꝝ:

In parte iſta intellectus miſcet unū principiū cū alio diſcurrēdo quodlꝫ principiū ꝑ omnes ſpecies regularū ⁊ ꝑ talez diſcurſū intellect⁹ hꝫ noticiā de quolꝫ pricipio ⁊ tot uicib⁹ quot miſcet ipꝫ diſcurēdo hꝫ notitiā diuerſā ab ipſo ⁊ tot media que ītellect⁹ īuenit ad cōcludendū quis poſſet enumerar̄ ītellectu euacuāte ipam mixtionez ſicut euacuar̄ camerā. b. c. ut ſupradictū eſt Iſta mixtio eſt centrū ⁊ fūdamentū adiueniendū multas ꝓpoſitōes queſtōes ⁊ materie cōdicōes ⁊ ſolutōes et etiam obiectōes ſꝫ hoc exēplificare dimittim⁹ ītellectui bene intuēti cā breuitatis ⁊ qa ī arte magna ē declarat⁹ ⁊ exēplificat⁹ mod⁹ mixtiōis.

Ult̄ius hec mixtio ē ſubiectū ⁊ r̄fugiū artiſte h⁹ artis ut īueniat ī ipa qdqd uult ad placitū naꝫ ſi īdiget aliquo qd̄ ſit de gener̄ bonitatis diſcurat ipaꝫ bonitatē ꝑ oīa ꝑncipia ⁊ r̄gulas ⁊ īueniet de ipa qdqd ītelliger̄ uoluerit ⁊ ſicut dicim⁹ de bonitate ita pōt dici de aliis principiis Iſta mixtio ē cōdicōata ⁊ ordinata ſicut una res ē diſtīcta ab alia nā ſi diſcurat̄ diuina bonitas per prīcipia ⁊ r̄gulas ipe qdē diſcurſus diuine bōitatis req rit altōres diffinitōes ⁊ ſpes r̄gulaꝝ qꝫ diſcurſ⁹ bonitatis āgeli ⁊ diſcurſ⁹ boītatis āgeli qꝫ diſcurſ⁹ boītatis hoīs ⁊ diſcurſus bonitatis hoīs qꝫ diſcurſus bonitatis leonis ⁊ ſic de aliis ſuo modo.

De.4.parte que ē de.9.ſubiectis.

In arte iſta ponūtur nouē ſubiecta in alphabe/
to ſignificata ī qbus cadit qdqd ē ⁊ extra ipſa ni
hil ē prīmū ſubiectū ē deus p.b.ſignificatū.2ꝰ.ſubie/
ctū ē āgelus p.c.ſignificatū.3ꝰ.ſubiectū ē celū p d ſi/
gnificatū.4ꝰ.ſubiectū ē homo p e ſignificatū.5ꝰ.ſub
iectū ē ymaginatio p f ſignificatū.6ꝰ.ſubiectuū ē ſenſi
tiua p g ſignificatū.7ꝰ.ē uegetatiua p h ſignificatum
8ꝰ ē elemētatiua p i ſignificatū.9ꝰ.⁊ ultimū ē īſtrumē
talitas p k ſignificatū Quoniā ī arte magna qđlibȝ
ſubiectū ē deductū ꝑ pricipia ⁊ regulas id cireo ip̄a hic
nō diſcurimꝰ qa hāc artē breuiorē illa.Uolumꝰ agerē
⁊ qa illa deductio ī hac arte ē iplicata ꝑpter quod illā
dimittimꝰ ītellectui bene intuēti ⁊ ſuffiicit exꝰ datū in
tertia figura in qua applicamꝰ oīa principia ad bonita
tē etiā ad ītellectū oēs regulas huius artis Tracta
tus iſtoꝝ ſubiectoꝝ cōſideramus cū quattuor conditio
nibus ut per eas intellectus ſit cōdicō natꝰ ad diſcurrē
dū ſbiecta p̄dcā ꝑ p̄ncipia ⁊ rl'as cōdicōalr̄ ſecūdū qđ
qđlȝ ſubiectū ē condicōatū p ſuā natā ⁊ eēntiaȝ naȝ
dīna bonitas unā cōdicōȝ hȝ uideo ⁊ bonitas āgelica
aliā in ip̄o angelo ⁊ ſic de aliis ſuo mō Prima cōdi
tio hec eſt uȝ ut quodlȝ ſubiectū hēat ſuā diffinitōeȝ
cū qua ſit dn̄s ab oī alio ſubecto ⁊ ſi q̄rat aliquod de

ipſo ſubiecto q̄ reſpōdeatur tali mō affirmādo uel ne gādo ut diffinitōes ꝓncipiorū cōueiant cū ipſa diffiniti one ⁊ ſic de rł̄is ſine aliq̄ leſiōe ꝓncipioꝝ ⁊ rł̄aꝝ Se cunda cōdictō eſt q̄ ī iudicio ſiue in pr tica conſerue tur dr̄ia ſubiectorū ſicut dīna bonitas que differt a bo nitate angelica p infinitatē ⁊ et̄nitatem eo qꝛ talis boī tas eſt ei ratō ut agat bonū infinitū ⁊ eternū. boītas āt amgelica nequaquā ſꝫ finita ⁊ noua eſt. Tertia con dictō eſt q̄ cōcordātia q̄ eſt īter unū ſubiectum ⁊ aliud ſubiectū nō dſtruat̄ ſic cōcordatia q̄ eſt inter deū ⁊ an ge ū concordant .n. ī ſpūalitate ⁊ ſic de aliiſſuo modo pōt dici. Quarta cōdicō eſt q̄ ſecūdū q̄ unū ſubie ctū eſt nobilius ⁊ altius ei attribuāt̄ altiora ⁊ nobilio ra ꝓncipia ⁊ regule q̄ꝫ alteri ſicut de⁹ q eſt altius ⁊ no bilius ſubiectū q̄ꝫ angelus ⁊c̄. ⁊ āgelus q̄ꝫ hō ⁊ ſic d ali is ſuo mō

De prio ſubiecto qd̄ eſt de deo.

E⁹ eſt diſcurſibilis p ꝓncipia ⁊ rł̄as nā deuſ eſt bon⁹ magn⁹ ⁊c̄. d ipō mł̄te diffinitōes poſſūt da ri largo mō diffiniēdo ſꝫ hic ei unā daz⁹ dſ ē ēs q̄ ex̄ ſe non indiget aliquo in ipō namqꝫ totaliter ſunt om nes perfectiones. Et cum iſta quidem diffinitione ē de us differens ab omni alio ente. omnia enim alia en tia indigent aliquo extra ſe in deo non eſt aliqua

cōtrarietas nec mioritas qꝛ ṗncipia ṗmitiua ꝛ defecti
ua ſūt uerūtamē ī deo ē maioritas reſpectu alioꝝ entiū
ꝛ equalitas nā eq̄lia ṗncipia hꝫ uꝫ bonitatē maguitu/
dinē ꝛ ēt equales actus ꝛ relationes hꝫ. Jn deo ē dr̄a
correlatiuoꝝ ſine qua ipſi correlatiui nequaq̄ꝫ eſſe poſ
ſūt nec deus abſq̄ꝫ ipſis poſſet hr̄e actionē intrīſecam
infinitā ꝛ eternā ymo ſine ipſis omēs ſue r̄ones eſſent
ocioſe q̄ eſt ualde īpoſſibile. Jn deo ē cōcordantia: ut
cū ipſa diſtet īfinite ꝛ eterne a cōtrarietate: ꝛ ſua corre
latīa ꝯueniāt īfinite ꝛ eterne ī una ēentia ꝛ nat̄a ꝛ ſic ď
ſuis r̄onibꝰ pōt dici. Jn deo nō ē quātitas nec tempus
nec ullū accidēs r̄o hiꝰ ē qꝛ ſubſtā ſua ab oī accidēte ē
ſegregata ꝛ denudata nā īfinita ꝛ eterna ē. Deo ſic cō
dictionato ꝑ q̄tuor cōdictiōes antedictas inde q̄dem in
tellectus intelligit ſe cōdictionatū ad intelligendū deū
ꝛ ea que de ipō dici poſſūt ꝑ ṗncipia ꝛ regulas deo aꝓ
priatas. Adbuc cognoſcit ꝛ intelligit q̄ ſi angelus hꝫ
naturale poſſe in ſe ꝛ ſic de aliis multo magis deus cū
ſit ſubiectum magis altum ut patet per locum aminori
ad maius.

De ſecūdo ſubiecto q̄ ē de Angelo.

Ngelus eſt deducibilis ꝑ ṗncipia ꝛ regulas ipſe
q̄dem naturalē boītatē magnitudinē durationē
hꝫ ꝛc̄ ꝛ diffinit̄ ſic. Angelus ē ſpūs corpori nō coiūctuſ
ī ipō nō ē cōtrarietas nat̄alis nā ī coruptibiliſ ē. ī ipo

eſt materia ꝺbilib9.ſ:bonificabili magnificabili ⁊ cet'a ut p .2. ſpeꝫ:d:ſgnificatū ē In āgelo ē maioritas eo q2 ē magis ſilis deo q̄ꝫ homo q2 altiora princioia ⁊ re gulasbꝫ q̄ꝫ homo ⁊ ī iſto paſſu cōgnoſcit ītellect9 q̄ ſi homo nō poteſt uti ſenſibilibus abſqꝫ orgāis nō ſequi tur ꝑpt' hoc qꝺ āgel9 nō poſſit ſine organis nā angl9 nat'a ē ſupior ⁊ ī iſto paſſu cōgnoſcit ītellectus q̄ āgeli poſſūt loq int' ſe ⁊ agere ī nobis abſqꝫ organo ⁊ trāſir ab uno loco ad aliū ſine medio ⁊ ſic de aliis ut pꝫ p in tellectū diſcurſū p regulas In āgelo ē dn̄a nā ſuus intellectus memoria ⁊ uolūtas differētes ſūt int' ſe Eq̄li tas itelligēdi ⁊ amādi ⁊ recolēdi ē in āgelo r̄one obiecti ſupmi:ſ.dei qui eq̄lit' ē intelligibilis amabilis ⁊ r̄colibi lis:In āgelo ē minoritas nā ex nihilo ē creatus:

De.3.ſubiecto quod eſt de celo.

Elū habet bonitatem naturalem magnitudinem ⁊ duratiōem et cetera ⁊ diffinitur ſic. Celum ē prima ſubſtātia mobilis in eo nō eſt cōtrarietas nō enim eſt ex ꝑncipiis cōtrariis cōpoſitum in ipſo enim ſūt inſtin ctus ⁊ appetit9 nat'ales ⁊ p ꝯſeq̄ns motus ſine quo nō poſſet habere naturā inſtinctū ⁊ appetitum uerūtamen in eo eſt principiū efficiens eni eſt ī inferiorib9 et cetera cōſtitū ē ex ſua forma ⁊ materia ſpecifica ut agat per ſuam ſpeciem ſuus motus eſt ei finis et quies.

Celū ē ī ſuo loco ſicut corpus in ſua ſupficie. Adhuc ē in tpre ipſū nāqꝫ nouū eſt. Et ē etiā ī tēpore ſicut effici ēs ī ſuo effectu Et ſic de aliis ſuis accidētibus ſuo mō

De qrto ſubiecto. qꝫ eſt homo

Omo ē cōpoſitus ex aīa ꝛ corpore rōe cuius de ducibilis ē p pncipia ꝛ regłas duob⁹ modis uz mō ſpūali ꝛ mō corporali ꝛ ſic diffit hō ē aīal hōifi cās In hōie ſunt oīa principia ꝛ regłe dupliciter ppter duplicitatē nature. ſ. ſpūalis ꝛ corporalis ex quibus ē cōſtitutus. Et iō eſt magis generalis qꝫ aliud ens cre atū. Rōne cui⁹ recte pōt dici pculdubio qꝫ hō ē maior ps mūdi/

De. 5. ſubiecto. qđ eſt ymagiatiua.

N ymaginatiua ſūt pncipia ꝛ regłe ſpecifice ad ymaginandum ymaginabilia ſicut ī adamāte ad attrahēdū ferrū. Et diffit ſic Imagiatīa ē illa potētia cui pprie cōpetit ymaginari. Et iō imaginatīa ꝺducta ē p principia ꝛ rgłas q̄. ꝯueniūt ymagiatīe Intellect⁹ qdē ꝺ ipā hēt magnā noticiā ꝛ ēt ꝺ his q̄ cōueiūt yma ginatia abſtrahit ſpecies a ſēſatis cum ſēſibus ptic̄la rib⁹. Et hoc cū ſuis corelatis p ſecūdā ſpēꝫ regłe. c. ſignificatis Et cū boītate facit bonas ſpēs illas ꝛ cū magnitudīe magnificat illas sicut quādo imagiat u nū magnū mōtē aureū. Cū miōritate āt miorifitat eaſ Sic quādo ymagiat unū pūctū īdiuiſibilē. Ymagiatīa

hēt iſtinctū ſicut bruta animalia habēt induſtriam ad uiuēdū ⁊ ſicut capra ad euitandū lupū. Ymaginatiua hꝫ appeti tū ad ymaginandū ymaginabile ut qeſcat ī illo ymaginādo illud Senſus particulares utētes ſenſibilibus īpediūt ymaginatiue ſuū actū qꝺ nō pōt hr̄e ipſū ſicut uidens cū oculis coloratū ⁊ tūc tēporis ymaginatiua nō pōt hr̄e ſuū actū uꝫ qr ymaginari nō pōt ymaginatū ymaginabile pegrinū quouſqꝫ ha bens oculos claudit illos ⁊ tūc ymaginātia hꝫ ſuū ac tū ſiue pōt hr̄e illū Uidēs magis attingit coloratū ui dendo qꝫ ymaginando ſenſatum enim eſt magis circa ipſum ſenſum Ymaginatiua autem mediante ſen ſu ymaginabile attīgit ymaginatiua nō eſt ita ge neralis potētia ī ſenſatis ſicut ſēſitiua ut pꝫ p tactiuam cū qua hō tenēs lapidē ī uno ⁊ eodē tēpore ſētit diuer ſa pl'a uꝫ lapis pōderoſitatē frigiditatē aſperitatē at/ qꝫ duriciē ymaginatiua aūt nequaqꝫ niſi ſucceſſiue et ſic de aliis ſimilibus iſtis Et hec ſufficiāt cā breuitatis.

De. 6. ſubiecto quod ē ſenſitiua.

Rincipia et regule ſūt ī ſenſitiua p modū ſpeci ficū nam unū poſſe hꝫ per uiſum aliꝺ perauditū ⁊ cetera ⁊ hec maxime faciūt due pprietates inſtinctꝰ ⁊ appetitꝰ ⁊ diffinit' ſic. Senſitiua ē potentia cui pprie cōpetit ſētire. Sēſitiua cāt ſēſata cū ſuis principiis et regulis ſpecificis. Ipſa eſt generalis per ſenſum com

munē pticulatit' aūt pſcuſus pticulares p ſenſū cōem hꝫ corelaīos cōes p pticulares aūt ſēſ⁹ habet correlatiuoss pticulares Uita radicalis ſenſitiue uiuit ex uita uegetabili cū qua ē cōnexa ⁊ ī ea plantata ſicut uegetatiua ī elemētatiua ſenſitiua p ōes ſēſ⁹ ſēſat obiecta ſicut p uiſū ſēſat coloratū ⁊ p auditū uocē mediate affatu ei noīāte illā abſqꝫ enī affatu audit⁹ qdē nō pōt ſcuſare uocē ⁊ ī iſto paſſu cognoſcit ītellect⁹ ꝙ affact⁹ ſit ſēſ⁹.

De.7. ſubiecto quod ē uegetatiua.

N uegetatiua ſūt pncipia ⁊ regle ſpecifice cū q/b⁹ plāte agūt. z⁹. ſuas ſpecies ī qb⁹ ſūt piper enī agit z⁹. ſuā ſpeciē ⁊ roſa z⁹ ſuā ⁊ liliū z⁹ ſuā ⁊ cetera. Pricipia uegetatiue cōdēſiora ſūt qꝫ ſēſitiue pncipia ⁊ ſēſitiue pncipia qꝫ ymaginatiue pncipia ⁊ diffinit' ſic uegetatiua ē potētia cui ppriē cōpetit uegetar̄. Ipſa qdē ſic uegetat elemēta ſuo mō ſicut ſēſitiua ſcuſat uegetata in elemētata Uegetatiua trāſuſtātiat elemētatiuā ī ſuaꝫ ſpeciē p modū generatōis ⁊ ex illa uiuit ⁊ creſcit ⁊ nutritur uegetatiua qdē morit' elemētata ſibi deficiēte Sic lumē morit' īlāpade oleo deficiēte.

De 8 ſubiecto quod ē elementatiua.

Lemētatiua ſūt pncipia ⁊ r̄gule ſpecifice cū q/b⁹ hꝫ multas ſpēs ut auꝝ argētū ⁊ huiuſmōi et diffiniturſic elemētatiua eſtpotentia cui ppe cōpetit elementare ipa hꝫ correlatiuos cōunes ſicut ⁊ ſeniſtiua ⁊ ſic de

ſuis pticularibus pōt dici uʒ de igne aere aqua ⁊ terra
que hēnt ſuos correlatiuos ſine quibus ipſa elemēta eſ
ſe nō poſſūt ſicut ⁊ correlatiua abſqʒ elemētis nō poſ
ſūt eſſe que ſūt ultima fundamēta ipſius elemētatiue et
elemētatiua p ipſa hʒ pūctos lineas ⁊ figuras longuʒ
latum ⁊ profūdū et corpus plenū qualitates ⁊ ꝯplexio
nes duriciē aſperitatē leuitatē ponderoſitatē ⁊c ⁊ in
iſto paſſu cognoſcit intellectus ꝙ elemēta ſunt actuali
ter in elemētatis tamē remiſſo mō nā aliter elemētata
non hn̄t ex quo eſſent nec eſſent de genere ſubſtātie
neqʒ hn̄t formā materiā naturā motū inſtinctum lo
gum latū plenū neqʒ appetitū ꝙ ē ualde impoſſibile et
abſurdū dicer̄ De nono ſubiecto qđ ē ō iſtrumētatia
Stud ſubiectū de iſtrumētalitate ē ⁊ cōſideratur
duob⁹ mōis .ſ. naturaliter ſicut ocl's q ē inſtr̄m
ad uidendum ⁊ moraliter ſicut iuſtitia ad iudicādū et
martellus ad fabricādum. Inſtr̄m qdeʒ nat'ale pōt
cognoſci deducēdo ipʒ p pncipia ⁊ rḡlas hi⁹ artis ſpe
cifico mō. Simil'r ⁊ inſtr̄m morale p eadē pncipia et
reglas ſuo mō ſpecifico differt .n. int' ſe inſtr̄a nat'a
lia ⁊ moralia talē āt deductionē ſiue diſcurſū dittim⁹
itellectui bene ituēti ⁊ ſi intellect⁹ artiſte deficit itali de
ductione recurrat ad artē magnā i q largius tracta/
m⁹ de moralib⁹ ſʒ qꝛ ō moralib⁹ mētionē facim⁹ i al
phabeto id circo uolum⁹ diffinire iſtrumēta moralia

ut p diffinitões ꝛ pncipia ꝛ rłas artiſta hēat noticiā d moralib⁹. Inſtrātiua eſt potētia cū q̄ moralis agit moralr Iuſticia ē hīt⁹ cū quo iuſt⁹ agit iuſte. Prudētia ē hīt⁹ cū quo prudens utit̄ prudētia. Fortitudo ē hīt⁹ cū quo fortis corde agit uirilit̄. Tēpātia eſt hīt⁹ cū quo tēpatus utit̄ ī agendo tēpate: Fides ē hitus cū quo aliqs credit id eē uerū qd nō ſentit nz itelligit. Spes hītus cū quo aliqs ſpat ueīāz a domino dari ꝛ glriā ꝛ ꝯfidit ſe ī ſuo bono ꝛ potēti aīco Caritas ē ht⁹ cū q̄ habēs ꝑpa bona illa facit coīa Paciētia ē hīt⁹ cū quo patiēs uicit ꝛ nō uicit̄ Pietas eſt hīt⁹ cū quo pi⁹ ꝯdolet d lāgorib⁹ ꝑximi ſui Auaricia ē hīt⁹ ꝯ quo diues ē paup ꝛ mēdicat Gula ē hīt⁹ ꝯ quo guloſ⁹ ē icarcerat⁹ ipoſterū ī īfirmitate ꝛ paup tate Luxuria ē hīt⁹ cū quo hō utit̄ ſuis potētiis ī obite ꝯtra ordiez matrīonii Supbia ē hīt⁹ ꝯ quo hō ſupb⁹ cōat̄ oīb⁹ ſupeē ꝛ ē ꝯtra huilitatē Accidia ē hītuſ ꝯ quo ē accidioſ⁹ ꝯdolēs d boīs alt̄i⁹ ꝛ ꝯgaudz d malis illi⁹. Inuidia ē hīt⁹ ꝯ quo īuidioſ⁹ appetit īiuſte bōa alt̄i⁹. Ira ē hīt⁹ ꝯ quo irat⁹ ligat ſuā dlibatiōz ꝛ libtatē. Mēdaciū ē hīt⁹ ꝯ quo mēdax fat̄ ſie teſtat̄ ꝯtra rīditatē. Incōſtācia ē hīt⁹ ꝯ quo icōſtās ē mltifarie uarabil. Dcz ē d. ꝯ. ſbiectis d qb⁹ artiſta pt hr̄ noticiā diſcurrēdo ipa p pncipia ꝛ rłas hi⁹ artis. De. x. pte

Pplicatio diuidit̄ i tres ptes. q̄ ē d applicatōe

Pria ē quādo applicat̄ iplicitū ad explicitū. Secūda ē
quādo applicat̄ abſtractū ad ꝯcretū Tertia ē quādo
applicat̄ q̄ſtio ad loca hui⁹ artis. Et ꝑmo de ꝑma p
te ſic dicem⁹. Si termī q̄ſtionis ſit iplicitī applicēt̄ ad
terīos hi⁹ artis explicitos. Sicut quādo q̄rit̄. Ut᷒ de
ns ſit. Aut utrū angeli ſint ⁊ ſic de aliis aplicent̄ ad bo
nitatē magitudinē ⁊c uꝫ utrū ſit bonū magnū ⁊c. eſſe
deū ⁊ eſſe angelū De ſecūda pte ſic dicēdū eſt. Si
terī q̄ſtioīs ſit abſtracti applicēt̄ ad ſuos terīos ꝯcr̄toſ
Sic bōitas ad bonū Magnitudo ad magnū color ad
coloratū ⁊ ſic ꝺ aliis. ⁊ uiꝺat̄ p q̄ꝫ mōꝫ ſe hēnt t̄s ab
ſtract⁹ ꝯcret⁹ diſcurēdo p ꝑncipia ⁊ r̄l'as. t̄tia ps q̄
ē ꝺ applicatōe ad loca ⁊ diuidit̄ ī. xiii ptes q ſūt hee uꝫ
ꝑma figura Secūda figura Tertia figura Q̄rta fi
gura Diffitōīs regl'e Tabula: Euacuatio. 3. figure
M'tiplcatio. 4. figure Mixtto ꝑncipioꝝ ⁊ regl'aꝝ
⁊ Nouē ſubiecta. Cētū forme ⁊ q̄ſtiēes Iſtis ptib⁹
ꝑnoīatis applicēt̄ materie q̄ſtionū ꝯ q eis cōpetit .
Nā ſi materia q̄ſtioīs ꝯpetit ꝑme figur̄ ipa aplicet̄ ad
ꝑmā figurā ⁊ ſolutio q̄ſtioīs hauriat̄ a teſtu ipſi⁹ figu
re tali mō affirmādo aut negādo q text⁹ remaneat il
eſ⁹. ⁊ ſic dixim⁹ ꝺ ꝑma figura ita pōt dici de aliis pti
⁹ ſuo mō. Et hec ꝺ applicatōe ſufficiāt ſuo mō cā br̄
tat s. Et ſit in ellectus artiſte deficit ī applicādo teri
nos r̄curat ad artē magnā nā ī ea ꝺ hiſlati⁹ ptractat̄

figura ita pōt dici de alis ptib⁹ ſuomō et hec de appli catōe ſufficiāt ſuomō cā breuitatis ⁊ ſi ītellect⁹ artiſte deficit ī applicādo terminos r̄currat ad artē magnā nā ī ea de his largius ptractatur.

De cētū formis.

In iſta parte ponūť cētū forme cū eaꝝ diſſinitionib⁹ ut ſubiectū extēdať ad intellectū nā pformaꝝ diffinitiōes ītellect⁹ qdē erit cōdictionat⁹ ad diſcurēdū illas p pricipia ⁊ r̄gulas ⁊ p talē diſcurſū ītellect⁹ hēbit noticiā ꝺ formis poſitis īqſtiōib⁹ iō forme cū ſuis diffinicioīb⁹ ſūt hee Entitas ē cā rōe cu i⁹ aliq̄ ens cāt aliud ens Eſſētia ē forma ab eē abſtracta ⁊ ī eo ſuſtētata Unitas ē forma cui ꝓpe cōpetit unir̄ Pluralitas ē forma agregata ex pluribus nūero dr̄ntib⁹ Nat'a ē fořa cui ꝓpe cōpetit nat'ar̄. Ge⁹ ē ens cōſideratū ⁊ ualde cōfuſū qꝺ ꝺ plurib⁹ differētib⁹ ſpe p̄dicať Spes ē ēs qꝺ ꝺe plurib⁹ diferētib⁹ numero p̄dicať Indiuiduitas ē ťmin⁹ q magis diſtat a gener̄ q̄ȝ aliꝺ ens Propetas ē forma cū q̄ agēs ſpecifice agit Sīplicitas ē forma q̄ megis diſtat a cōpoſitōe q̄ȝ aliq̄ aliꝺ ēs. Cōpoſitō ē fořa agregata ex plurib⁹ ēentiis Forma ē eēntia cū q̄ agēs agit ī materia Materia ē eēntia ſimplr̄ paſſiua Subſtātia ē ēs pſe exiſtēs. Acidēs ē fořa nō pſe exiſtēs nec ad ſuū finē pricipaliť ſe hȝ Quātitas eſt ens ratiōe cu

ius ſubiectū ē quātum ⁊ cū ea ipſū agit quantum.
Qualitas ꝫ ens rōne cuiꝰ pncipia ſūt q̄lia Re-
latio ē forma reſpectiua ad multa diuerſa ſine q̄bus
nō pōt eē Actio ē forma inherēs paſſo Paſſio ē
ens ſuſtinēs illā Habitꝰ ē forma qua ſubiectū īduit
Situs ē poſitio partiū recte et debite ordinatarum
in ſubiecto in quo ſūt Tēpus ē ens inquo entia crea
ta ſūt īcepta ⁊ noua Uel tēpus eſt ens e xmultis nūc
conſtitutū 2ꝯ ante et pꝰ Locus eſt accidēs per quod
entia ſunt locata Uel locus eſt ſupficiens ambi
ens et cōtinuēs in mediate ptes intraneas corporis.
Motꝰ eſt inſtrumentū cū quo mouēs mouet motū
uel motus eſt id q̄d ſapit naturam pncipii medii et fi
nis. Immobilitas ē ens nullū appetitū hēns admonen
dū Inſtinctus eſt figura et ſimilitudo intellectus.
Appetitus eſt forma et ſimilitudo uolūtatis At-
tratio ē forma cū qua attrahēs attrahit attractum.
Uel attractio ē quedā forma habēs inſtinctū et ap
petitū attrahēdi aliquid ad ſubiectū Receptio ē for
ma cū qua recipiens recipit receptū. Uel receptio eſt
quedā forma habēs inſtinctū et appetitū recipiendi
aliquid in ſubiecto. Fantaſma ē ſimilitudo abſtra
cta a rebꝰ p ymagiatiōnē. Plēitudo ē forma a uacui
tate r̄mota diffuſio ē forma cū q̄ diffūdēs diffūdit dif
fuſibile. Dig. ē foʀa ē p q̄ꝫ digerēs digerit digeſtibile

xpulſio eſt forma cum qua natura expellit ea que non competunt ſubiecto Significatio eſt reuelatio ſecretorum cū ſigno demōſtratorum Pulcritudo ē quedā forma ſpecioſa recepta a uiſu uel auditu uel ymaginatione uel cōceptu uel delectatione Nouitas ē forma ratione cui9 ſubiectum habituatur nouis hītib9 ydea in deo eſt deus ydea aūt in creatōe ē creatura Methafiſica ē forma cū qua ītellect9 human9 denudat ſubiectū ab accētibus Ens impotētia exiſtens eſt forma in ſubiecto exiſtens abſq3 motu quantitate qualitate et huiuſmodi Punctuitas ē eſſētia puncti naturalis exiſtentis mīoris partis corporis

Linea ē lōgitudo conſtituta ex pluribus punctis cōtinuis cuius extremitates ſunt duo puncta Triangulus eſt figura hēns.3.angulos accutos tribus lineis contētos Quadrāgul9 eſt figura habens quatuor angulos rectos Circulus eſt figura linea circulari contenta Corpus eſt ſubſtātia expunctis lineis ⁊ angulis plena Figura eſt accūs conſtitutum ex ſitu et habitu Generales rectitudīes ſunt ſex quibus corpus eſt centrum per lineas diametrales Monſtruitas ē deriuatio motus natͤe Deriuatio eſt ſubiectū generale per quod particulare deſcendit ab uli Umbra eſt habitus priuationis lucis Speculum eſt corpus diaphanum diſpoſitum ad rcipiēdū oēs figuras

ei putatas. Color ē hītus per figurā contēt⁹ Proportio ē forma cui ꝓprie cōpetit ꝓportionare Diſpoſitio ē forma cui ꝓpe cōpetit diſponere. Creatio ineternitate eſt ydea ī tempe āt ē creatura. Predeſtinatio ī ſapīa de eſt ydea ı creatione autem ē creatura.

Miſericordia ī et̃nitate ē ydea ī p̄deſtinato āt ē creatura. Neceſſitas ē forma q̄ alit̃ ſe nō pōt hr̄e. Sʒ neceſſitat⁹ ē ens ꝯtinēs illaʒ Fortuna ē accn̄s īherens ſubō. Sed fortunatus ē hō diſpoſitus ad illā. Ordinatō ē forma cui ꝓpe ꝯpetit ordinare. Ordinatus āt ē ſuū proprium ſubiectū. Conſilium ē dubitabilis ꝓpoſitio ⁊ conſultus eſt ſua quies grā ē forma primitiua ingraciato poſita ſine graitati merito. Perfectio ē forma cui prope competit pficere ī ſubiecto perfecto. Declaratio ē forma in qua ītellectus quieſcit diſtinguēdo declaratus āt ē ſuū ſubiectū in quo declaratō ē hītus. Trāſſubatio ē act⁹ nature in trāſubato denudata fora antiq̄ fora ⁊ īduta noua. Alteratō ē fora nata ī alterato. Infinitas eſt forma habens actum infinitum ab omni finito remoto. Deceptio eſt habitus poſitiuus decipientis ⁊ eſt habitus priuatiu⁹ decepti. Honor eſt habitus actiuus in honorante paſſiuus aūt eſt ī honorato. Capacitas eſt forma cum qua capax tantum poteſt continere ⁊ recipere quantum poteſt ei eue-

re Exiſtentia eſt fo͞ra cū qua exiſtens exiſtit id q̄ ē
Agentia ē forma mouēs exiſtentē ad terminuꝫ ad
quem Cōprehēſio ē ſimilitudo infinitatis ⁊ apphē
ſio finitatis Inuētō ē forma cum qua intellectus in
uenit iuētū Similitudo ē forma cum qua aſſimĺans
aſſimĺat ſibi ſuū aſſimulatuꝫ Aūs ē forma cāns ꝯūſ
Cōſequens āt eſt ſubiectū in quo ātecedēs quieſcit
Potentia ē forma cum qua intellectus attingit obie
ctum Obm aūt eſt ſubiectum ī quo ītellectus qeſcit
Actus eſt cōnexio potētie ⁊obiecti Generatio in
creaturis eſt forma cum qua agens cāt formas nouas
Corruptō eſt forma cū qua corrūpens ꝑuat formaſ
antiquas Priuatio āt exiſtit in medio īparū Theo
logia ē ſcīa q̄ loquitur de deo. Phīa ē ſcīa ꝑ quā ītel
lectus ſe contrahit ad oēs ſcīas Geometria ē ars ī
uenta ad menſurandū lineas āgulos ⁊ figuras Aſ/
tronoīa eſt ars cum qua aſtronomꝰ agnoſcit v̓tutes ⁊
motus quos celū habet in inferioribus effectiue Ari
ſmetrica eſt ars inuenta ad numerandum multas uni/
tates Muſica eſt ars inuenta ad ordinandum mul/
tas uoces concordantes in uno cantu Rethorica eſt
ars inuenta cum qua rethoricus ornat ⁊ colorat ſua
uerba Loica eſt ars cum qua loicus inuenit natura/
lem conuentionem inter ſubiectum ⁊ predicatū Gra

matica eſt ars inveniendi modos recte loquendi recteque ſcribendi. Moralitas eſt habitus ad agendum bonum ſive malum.
Politica ē ars cum qua burgenſes procurāt publicā utilitatem civitatis. Jus ē actus regulatus in hoīe de iuſtitia habituato. Medicīa ē hītus cū quo medicus procurat ſanitatē pacientis. Regimē ē forma cū qua princeps regit populum ſuū. Militia ē habitus cū quo miles iuvat principē ut iuſtitiam poſſit tenere.
Mercatura ē hītus cuz quo mercator ſcit emere ⁊ vendere. Navigacō ē ars cum qua naute p mare ſciunt navigare. Conſciētia ē forma cū qua intellectus affligit aīmaz de cōiſſis. Predicatio ē forma cū qua pdicator informat populum ad habēdū bonos mores evitando malos. Oratō eſt fora cū qua orans loquitur deo ſantifice. Memoria ē ens cū quo ēcia ſūt recolibilia.

De. ii: pte que eſt de queſtionibus

Ec ps dividit̄ in. xii. ptes ſeu loca diſpoſita ⁊ pportionata ad qōnes ſecundū materie diverſitatem ex qua ſunt nam in uno loco ſive parte eſt ſignificata ſolutio uni⁹ qſtiōis ⁊ in alio loco ſolutō alterius queſtionis propter q diverſimode applicabimus queſtiones ad predicta loca ⁊ hoc duobus modis. videlicet faciemus aliquas queſtiones quas ſolvemus ⁊ alias quas non ſolvemus ſimiliter faciemus ⁊ iſtas dimittemus

artiſte bene intuenti ut ipſe bene abſtrahat ſolutionem ab illa parte ſiue loco cui q̄ones tranſmittemus nam ī illa parte ſiue loco ſolutō ē ſignificata hic uero paucas q̄ones faciemus ⁊ ſoluemus cā breuitatis nam hec ars abſtracta eſt ab arte magna ut ipſa breuius tractet̃ ut intellectus ſub paucis uerbis app̄hendat multa ⁊ ſic intellectus eſt magis uľis ⁊ per ſolutiones iſtaꝝ q̄onum hic pōitas ſeu datas poterit dari ſolutio aliarū q̄onuꝫ ſuo modo Loca ſiue partes ad quas tranſmittemus q̄ones ſunt xii. ut iā ſupradictū ē. uꝫ p̄ma figura ſecūda figura tercia figura quarta figura diffinitōes regľe tabula euacuatio tertie figure multiplicatio. 4. figure mixtio p̄ncipiorum ⁊ regularum. 9. ſubca centū forme ⁊ primo de prima pte ſiue loco dicemus.

De queſtionibus prime figure.

Ueſtio utrum ſit aliquod ens in quo ſubm ⁊ predicatum ꝯuerta nt̃ ī idēptitate eēntie nature ⁊ numeri per totam p̄mā figurā. Et eſt reſpondendū q̄ ſic nam alias conuerſio ſubi ⁊ predicati ⁊ equalitas eſſēt deſtructe abſolute ⁊ eternitas eſſet ſuperius per infinitatē durationis ⁊ ſua bonitas magnitudo poteſtas ⁊c̃ eſſent inferius per finitatem q̄ eſt impoſſibile Querit̃ quid eſt illud ens in quo ſubiectum ⁊ predicatum conuertuntur. Et reſpondendum eſt q̄ deus ē illud talis quidem conuerſio non poteſt eē niſi ī ſubiecto īfinito

⁊ eterno. Queritur utrũ diuina bonitas habeat ĩ ſe ĩta magnam bonificationẽ ſicut dinus intellectus intellectionẽ Q̃r̃ qr̃ ds hƺ ĩſe ita magnã agentiaƺ ſic exiſtentiã Queritur deus de quo põt tantũ quantum ipſe ẽ Queritur quare homo ⁊ animal non cõuertuntur. Et ad hoc reſpondendum ẽ ex eo qui conuerſio nõ poteſt fieri inter maius ⁊ minus ſed ĩter equalia

Querit̃ utrum in angelo ſua poteſtas intellectus ⁊ uoluntas conuertantur. Et reſpondm ꝙ non alioquĩ ipſe poſſƺ habere ita infinitum actum ⁊ eternũ ſicut ds

De queſtionibus ſecũde figure.

Ueſtiones ſecunde ſigure tribus mõis poſſũt fieri ſicut homo ⁊ leo qui per dr̃am dĩnt ſpẽ ⁊ per concordantiã conueĩunt genere ⁊ per contrarietatẽ cõtrariantur. uƺ per corruptibile ⁊ incorruptibile ⁊ ſic de aliis ſuo mõdo Queritur utrum dr̃ia ſit magis generalis ꝙ̃ concordantia ⁊ contrarietas ad qd dicendũ ẽ ꝙ ſic eo qꝛ ubicunqꝫ ẽ concordantia ⁊ cõtrarietas eſt dr̃ia ſƺ nõ econuerſo ĩ oĩbus in multis. n. ꝛepit̃ dr̃ia ⁊ cõcordãtia ⁊ tamẽ ĩ illis nõ ẽ cõtrarietas uat̃ al̃r ſic̃ in ẽtibꝰ ſpũalibꝰ. Querit̃ qd ẽ maiꝰ pncipiũ ꝯcordãn ãt ꝯtrarietas dd ẽ ꝙ cõcordãn. a ꝯcor. n. dĩcẽdũt pncipia poĩtĩa a ꝯtrarietate ãt puatĩa. Q̃r̃ utꝝ iſta diffõ ſit magis oſtẽſĩa dicendo ſic hõ ẽ aĩal hoĩficãs ul̃ homo eſt

ens cui proprie competit homificare q̄z iſta hō eſt aīal rōnale mortale. Et reſpondēdū eſt ꝙ ſic rō huiꝰ eſt quia homificatō ſoli hōi cōpetit rōnabilitas āt ꝛ mortalitas multis Per triāgulū principii medii ꝛ finiſ poſſunt fieri queſtiones tribus mōis p̄mꝰ modus eſt quādo queritur quare eſt una prima cā ꝛ non plures. Cui reſpondendum eſt ex eo ut unus finis ſit īfinitus ſecūdus modus eſt quādo queritur utrum mediū exiſtenſ inter ſubm ꝛ predicatum habeat quantitatem cōtinuā z aut diſcretā. Et eſt reſpondendū ꝙ continuam hz reſpectu medii extremitatū diſcretā āt reſpectu medii cōiūctiōis ꝛ menſurationis. 3ꝰ mōus eſt quando queritur qualis finis eſt ultimus in ſubo ꝛ reſpondendū eſt ꝙ finis proprius ſed nō ap̄patus Per t'angulū maioritatis equalitatis ꝛ miōritatis poſſūt fieri qōnes tribus modis per maioritatem ſicut quando querit' quare deus eſt ſupra angelum ꝛ angelus ſupra hoīem. Et reſpondēdum ē ꝙ deus eſt ſupra angelum eo qr boītaſ dīua ꝛ magnitudo dīna ꝛc. diſtant p infinitatem a q̄titate ꝛ p et'nitatē a tp̄re boītas āt āgl'i ꝛ magnitudo ꝛc̄ nō ſz ipa ſūt ſupra boītatē magītudiē ꝛ hōis ꝛc eo qa ſbm ī quo ſūt diſtat a diuiſōe ꝛ ſuſceptōe ſz boītaſ magnitudo ꝛc corpis hois nō 2ꝰ modꝰ ē qn q̄rit' ī anima quare intellectus uoluntatis ꝛ memoria ſunt equales per eſſentiam cui reſpōdēdum ē ex eo qr prima cauſa

per equalitatē ſue bonitatis magnitudinis ꝛc̄. ē ītelli-gibilis recolibilis ⁊ amabilis equaliter ⁊ in iſto paſſu cognoſcit intellectus ꝙ ꝺmōſtratio pōt fieri tribꝰ mo-ꝺis ꝑ quid aut ꝑ quia aut per equalitatē uel ꝑ equipan-tiam. 3ꝰ modus ē quando queritur quarꝫ peccatum eſt magis circa nihil ꝙ̄ȝ aliqꝺ aliud ens ⁊ ꝺꝺ ē ꝙ propter hoc quia magis repugnat fini eēndi Queritur utrū ꝺr̄a que ē inter ſēſuale ⁊ ſenſuale ſit maioꝛ ꝙ̄ȝ illa q̄ eſt inter ſenſuale ⁊ ītellectuale ⁊ ꝙ̄ȝ illa que ē inter ītellectu ale ⁊ intellectuale. Adhuc utrum illa ꝺr̄ia que ē inter ꝑncipiū ⁊ medium ſit maioꝛ ꝙ̄ȝ illa que ē itꝰ me dium ⁊ finē. Sil'r poteſt queri ꝺe ꝺr̄ia q̄ ē inter ſubam ⁊ ſubam ꝛc̄. Et reſpondendū ē per ea que ſunt ſignifi cata in triangulis ſupꝛadictis ſubiectīe ⁊ obiectīe medi ante regula de. b. De qōibus tercie figure

Jctū ē ī tertia figura ꝙ qōlꝫ ꝑncipiū applicatur alteri ⁊ iō q̄ritꝰ. Utꝝ ꝯtrarietas ſit tātū applicabi lis boītati magnitudini ꝛc̄ ꝙ̄ȝtū ꝯcoꝛdācia. ⁊ ꝺicēn ē ꝙ nō ꝯtrarietas. n. applicatꝰ eis pꝛiuādo ⁊ cōtrariādo ꝯ coꝛdācia āt ponēdo ⁊ ꝯcoꝛdādo Dr̄ in tertia figu ra boītas ē magna ⁊ qd ē boītas magna. Et reſpōdē dū ē ꝙ boītas magna ē illa q̄ abſꝫ ꝯtrarietate ⁊ mioꝛi tate ꝯīt cū oībus ꝑncipiis ⁊ ſuis coꝛrelatīs. Queritꝰ bo

nitas ubi eſt uade ad cameram.b.i.⁊ recipias ſignifi/
cata. Queritur bonitas de quo eſt Queritur bo
nitas quomodo eſt uade ad cameras.b.d.⁊.b.k:⁊ ac
cipias eorum ſignificata ⁊ ſic ꝺ aliis Item queritur
quãdo ẽ intellectus ul'is ⁊ particularis.

De queſtionibus.4.figure.

Ueritur per cameram.b.c.d:utrũ aliqua boni/
tas ſit magna infinite ſicut eternitas ⁊ reſpondendũ eſt
ꝙ ſic aliogn tota magnitudo eternitatis nõ eſſet bona
ꝑ camerã.b.e.f.Querit' utrũ deus ſit ita potens per
ſuã bonitatem ſicut per ſuum intellectũ uade ad illam
cameram ⁊ recipe ſignificata ſuorũ correlatiuorũ ⁊ ſu
arum diffinitionũ. Queritur utrum angelus pro/
ducat angelũ cum ſit ſuperius ſicut hõ hoĩez cũ ſit ĩfe/
rius reſpõdẽdũ ẽ q̃ꝺ nõ qꝛ euacuaret ſuã eſſẽtiã ãgelus
enĩ non recipit augmentũ ab ex̃ homo ãt ſic rõe corpo
ris De q̃onibus ꝑ diffinitiões ꝑncipiorum.

Ueritur utrũ deus ſit ens neceſſariũ. Querit'
utrũ unitas poſſit eẽ ĩfinita abſq; actu ĩfinito. Que
rit' utꝝ ſit ꝺs un⁹ ſingl'aris. Querit' utꝝ ꝺs poſſit
eẽ malus uade ad diffinitõez boĩtatis magnitudĩs ⁊ et'
nitatis ⁊ teneas ea q̃ tibi ſigĩficãt nã ſi boĩtas ẽ magna
⁊ et'na iã neceſſariũ ẽ ꝙ bonitas ſit ratio bono ꝙ pro
ducat bonum magnum ⁊ eternum ⁊ ſic de aliis q̃oib⁹

que fieri poſſūt per diffinitiones p̄ncipiorum.

De queſtionibus per regulas.

Ueritur utrū credere precedat ītelligere Querit' q̄ diffinitō eſt melior ⁊ clarior. aut que datur ꝑ potentiā ⁊ ſuum ſpecificū actum uel illa que datur ꝑ genus ⁊ driam. Et reſpondendū ē ꝙ illa que datur ꝑ potentiam ⁊ ſuū ſpecificum actum ꝑ illā quidē habetur agnitō ſubi ⁊ actus eius ſpecifici per alterā aūt nequaq̄ꝫ niſi ꝑtiū tantū. Querit' utrū potētia ex̄ ſuā eſſentiā habeat actum. Querit' utrū intellectus ſit agens in memoria ⁊ in uoluntate patiens Utrum ītellect⁹ poſſit hr̄e obiectū abſqꝫ ſenſu Utrū dīna poteſtas poſſit habere actum infinitū. Utrū actus poſſit eē ſine differentia Utrum actus ſit poſſeſſus a potētia ul' ab ob̄o uel ab utroqꝫ Utrum ſubſtā poſſit per ſe exiſtere abſqꝫ ſuis cāis Utrū uolūtas hēat poſſe ī ītellectu ꝑ credere ⁊ ītellectus ī uolūtate ꝑ ītelliger̄ Utrū ī anima uolūtas ⁊ memoria ſint equales Utrū ītellectus abſqꝫ ſuis correlatiuis poſſit eē ul'is āt ꝑticularis Utꝝ intellectus quando facit ſcientiam faciat ipſam per proprietatem ⁊ differentiam: Utrum intellectus diſponat amare ⁊ memorare ⁊ econuerſo. Utrum intellectus in uno ⁊ eodem tempore poſſit credere ⁊ intelligere Uurum intellectus in ſe ipſo faciat ſcientiā

Queritur quomō intellectus facit ſpēm   Utrū intel
lectus cū ſua ſpe imperat uolūtati ꝛ memorie ꝙ obiec/
tēt illā ſpēꝫ   Sicut applicamus q̄ſtiōes regł̄aꝝ ad ī
tellectū ſic poſſūt applicari ad alias potentias ſuo
modo.

De q̄ſtionibꝰ tabule:

Uerit' utꝝ mūdꝰ ſit eternꝰ. uade ad colūnā. b. c. d. ꝛ teneas negatiāꝫ ꝛ īueuies ī camera b.c.t.b. ꝙ ſi eternꝰ eſt multe ſūt eternitates drētes ſpe . ꝛ concordātes ſūt p camerā b.c:t.e. cōtra camerā b:c:d. qḋ eſt īpoſſibile unde ſeqᷓ ꝙ de q̄ſtiōe negatiā eſt tenēda ꝛ hoc ꝓbat regła b.   Querit' utꝝ deꝰ tātū poſſit ēe infinitus p ſuā magnitudīeꝫ q̄ꝫtū p ſuā eternitatē uade ad colūnā. c:d:e ꝛ ad camerā c d t c tenendo affir/matiā cōtra camerā c d t d Utꝝ deꝰ tātū poſſit p eternitatē q̄ꝫtū p intellectū . uade ad colūnā d e f ꝛ ad camerā d et d l   Utꝝ deus ſit tātū potēs p ſuū poſſe ſic̄ p ſuū intel iger̄ ꝛ amare: uade ad colūnā e f g ꝛ teneas affirmatiuā p camerā e f t e ꝛ per camerā e f t f ꝛ per camerā e f t g . Et per eamera e g t e: quouſqꝫ tota colūna erit conſumata   Utrū in deo ſuus intellectus ꝛ uoluntas ſint maiores q̄ꝫ ſua uirtus uade ad columnam f g h ꝛ teneas negatiuā p omnes cameras illius columne auriendo ſignificata camerarum   Utrum diuina

ueritas ſit in tãtu3 uirtuoſa p equales correlatiõs ſic diuina uolũtas. uade ad columnã. g. h. i. ⁊ teneas affirmatiuã p omẽs cameras illi⁹ colũne Utrũ ĩ deo ſua uirtus ⁊ ſua ueritas ⁊ ſua glĩa habeãt illud p quod ſunt equales ⁊ a tempore ⁊ loco ⁊ minoritate remote: uade ad colũnam h. i k ⁊ teneas affirmatiuã p ões cameras

De q̃ſtionib⁹ euacuatiõis tertie figure.

N camera. bc. dictũ eſt q bonitas ẽ magna Modo queritur utrũ bonitas ſit magna ⁊ qd ẽ ſua magnitudo ⁊ bonitas ⁊ magnitudo in quo cõcor/dãt. Et ut⁹ poſſit cõcordare abſq3 dĩa. Et reſpõdendũ ẽ q bonitas ẽ magna ut patet p diffinitionẽ magnitudĩs. Et ſua magnitudo ẽ hr̃e correlatiõs ut p ſecundã ſpẽ3 regl'e. c. patet ⁊ cõcordãt q2 bonitas ẽ magna p magnitudĩe3 ⁊ ecõuerſo. Ja3 qdẽ cõcordare neq̃q3 poſſent abſq3 differentia ſuoꝝ correlatiuoꝝ. Et hec d euacuatione tertie figure ſufficiant cã breuitatis. Na3 p hec que de ea diximus poteſt artiſta ſoluere ⁊ facere q̃ſtiones p alias cameras.

De queſtionibus mltiplicationis qr̃te figure

Uerit̃ p quẽ modũ intellectus ꝯditionat ſe ad eſſendum generalem p generale intelligere. Uade ad multiplicationem quarte figure et uideas per quem modum intellectus mltiplicat ꝯditiones cũ qui

bus mľtiplicat obiecta ⁊ ſuū intelliger̄ ut p mľtas ⁊ ma gnas ſcias ſit generalis ⁊ mľtis hītib⁹ indut⁹. Et hec de mľtiplicatōe qr̄te figur̄ ſufficiāt cā breuitatis.

De q̄ſtioīb⁹ mixtiōis pncipioꝝ ⁊ regľaꝝ.

Ueritur ut⁹ bonitas ſit diſcurſiua p magnitudi nē duratōez ⁊c̄ ⁊ ecōuerſo. ⁊ reſpōdēz ē q̄ ſic ut ſignificatū eſt p tertiā figurā faciēdo de ſubiecto pre dicatum Querit̄ quid ē boītas in magnitudine du ratōe ⁊c̄: Cui reſpōdūdū ē q̄ ē ī magnitudine magna ⁊ ī duratione durabilis. Querit̄ qd hēt bōitas in ma gnitudie ⁊c̄: ad qđ do⁹ ē q̄ ī ipſa hēt ſuos correlatiōſ magnos īmagitudie ⁊ ī duratōe durabiles. Et ſic exē plificaz⁹ đ bōitate ita pōt exēplificari đ aliis pncipiis ſuo mō. Et he de miſtione ſufficiāt ſuo modo:

De q̄ſtioīb⁹ noue ſubiectoꝝ Et pmo de deo.

Ueritur utrum deus ſit. Et reſpōdendum ē q̄ ſic ut pbatum ē ī queſtiōībus pme figure Que ritur Quid ē deus. Et reſpōdendū ē q̄ deus eſt ens qđ tantum agit ī ſe q̄ſtum ipſe eſt Per ſecūdā ſpēz regule.c. querit̄ qd habet deus ī ſe eſſētialr̄. Ad quod reſpondendum q̄ habet ſuos correlatiuos ſine quibuſ non poſſet habere immenſas ⁊ eternas rationes Per tertiā ſpēz q̄ritur qd eſt đus ī alio. Ad qđ dd⁹ ē q̄ ipe eſt creans gubernans ⁊ huius Per quartam ſpeciē

regule.c. Querit qd hēt deus in alio. Et dicēdū eſt q̄ hēt in alio poſſe ⁊ dominiū ⁊ in hoib⁹ iudiciū ⁊ actū grē miſericodie patientie ⁊ pietatis. Et hec d̄ deo ſufficiant cauſa breuitatis.

De queſtionibus angelorum.

Ueritur ut⁹ angeli ſint. Et reſpondēdum eſt q̄ ſic. Si eniz id qd̄ min⁹ uidet̄ deo ſimile eſt ⁊ mlt̄o magis. Jd qd̄ magis uidetur eſſe ſimile deo eſt. Adhuc ſi aliquid ē quod eſt compoſitū ex intellectuali ⁊ corporali mlt̄o magis id qd ē cōpoſitū ex intellectuali ⁊ intellectuali Amplius si angeli qd̄ nō ēent Scala differentie ⁊ concordātie ēet euacuata ⁊ p̄ cōſequēs mūdus qd̄ eſt impoſſibile Querit̄ angelus de quo eſt ⁊ cuius ē. Et reſpondendū ē p̄ regulā. d. q̄ ē de ſe ipſo ſua.n. ēentia nō pōt ēe pūctualis nz linealis. Et p̄ ſecūdā ſpēz eiuſdē regl̄e ē d̄ ſuis corelatis ſpūalib⁹ .ſ. de ſuis tiuis bilib⁹ ⁊ re ex qbus ē cōpoſit⁹ p̄ tiuos ē actus ⁊ p̄ biles ē reſceptiuus ⁊ p̄ re ē act⁹ exiſtens int̄ tiuos ⁊ biles p̄ t̄tiaz ſpēz ē dō q̄ angelus ē dei. ⁊ hec de angelis cā breuitatis ſufficiant.

De queſtionibus Celi

Trum celum moueat ſe ipſum. Et reſpondendū ē q̄ ſic ut ſua p̄ncipia hēant correlatios ſbſtātiales ⁊ p̄pos p̄ ſuas cōſtellatōs Ut⁹ celū

moueat ſe ad locum ⁊ reſpondendū eſt ꝙ ſic in ſe ⁊ in īferioꝛibꝰ cercularit̃ ſed non extra ſe rō huius ē quia ex̄ ſe nullam accōm hꝫ uel habere pōt Utrū angelꝰ moueat celū ⁊ reſpondēdū eſt ꝙ non qꝛ ſi moueret iaꝫ tīni . ſuorum coꝛrelatiuorum eēnt īferius ⁊ . biles ſupiꝰ ⁊ etiam per ſuam formā iā nō moueret elementa nec elementata ſed per ſuā materiā ꝙ ē īpoſſibile Que ritur utrū celum habeat aīam motiuā . Et reſpondēdū eſt ꝙ ſic nam al̄r ſenſitiua ⁊ uegetatiua nō haberēt aī mas motiuas nec elementa haberēt motū Queritur per ꝑmā ſpēm regl̄e de . e . quare eſt celū . Et dicenduꝫ ē ꝙ ex eo quia ex ſua foꝛma ⁊ materia eſt ꝯſtitutum per ſecundā ſpeciē regl̄e . e . querit̃ celū quare eſt ⁊ dicendū eſt quare encia inferioꝛa poſſint hr̄e motū . Et hec de celo ſuffīci āt cā bꝛeuitatis De qōibꝰ . 4 . ſbi qd ē hō

Ueritur utrum homo de deo poſſit habere maio rem notictam affirmando uel negando ⁊ reſpō dendum eſt ꝙ affirmando deus enim non eſt per illa ſi ne quibus ipſe eſt . ſed per illa ſine quibus eſſe non pōt Queritur quare homo agit per foꝛmā ſpecificam uade ad ſecundam ſpeciem regule c ⁊ ibi eſt ſolutio im plicata Utrum homo augmētans ſuos actus augmē tet ſuam eſſentiam ⁊ reſpondendum eſt ꝙ nullus hō agit ſe ipꝫ Querit̃ q̄ȝdo hō ꝯſiderat r̄colerē ⁊ nō pt

recolere qs iſtoꝝ deficit prius aut memoria aut intelle
ctꝰ cui dō ē q memoria ipſa.n.citius reddit ſpēz anti
qꝫ naturalr̄ itellectui qꝫ uolūtati Querit̄ aīa ꝛ corpꝰ
quomodo cōponūt hoīez. Et reſpōdendū ē q ī hoīe
bonitas corporalis ꝛ ſpūalis cōponūt unaz bonitatē
ꝛ ſic de aliis Querit̄ qd ē uita hōis ad qō reſpon/
dēdū ē qō eſt illa forma que ē compoſita ex uegetatīa
ſenſitiua ymaginatiuā ꝛ r̄onatiua Quid eſt mors ho
mīs r̄ndendū ē qō diſſolutio potētie elementatiue ue/
getatiue ſēſitiue ymaginatiue r̄onatine Querit̄ utꝝ
hō ſit uiſibilis ꝛ dicēdū ē qō nō.uiſꝰ enī nō pōt uider̄
niſi colorē ꝛ figurā Querit̄ utrū in homine intelle
ctus ꝛ memoria ſint eadē potentia. Et reſpōdendū eſt
q nō qꝛ ſi eſſent eadē potētia intellectiſs iaz nō eſſet
ſuceſſiuꝰ in acqrendo ſpes nec traderet illas obliuioni
neqꝫ ēt eas ignoraret Iterū quia nimis eſſet fortis in
obiecto cōtra libtatē uolūtatis. Et hec ꝺ hoīe dicta ſuf
ficiātcā breuitatis:

De q̄ſtionibꝰ ymaginatiue

Trum ymaginatiua ymaginet̄ ymaginabilia
ſuo modo ſicut ſenſitiua ſenſat ſenſibilia Que
ritur q̄ ē cā qr̄ ymaginatīa abſtrahit ſpecies a ſēſibili
bus Querit̄ qd ē ymaginatiua Utrum ymagina
tiua hēat correlatīos Utꝰ ymaginatīa augumētet ſe

Augumentando ſuū actū. Utrum ymaginatiua ſit altior potentia q̄ʒ ſenſitiua Utrū ymaginatiua hēat iſtinctū et appetitū ſpecificos Senſitiua p quē modū impedit actū ymaginatiue Quare ymaginatiua nō eſt ita potens in ſenſibilibus uel ſenſatis ſicut ſenſitiua uade ad ſubiectū ymaginatiue Queritur utrū ſenſitiua ſenſet ymaginatiā. Et reſpondēdū eſt ꝙ potentie inferiores non agunt in ſuperioribus.

De queſtionibus ſenſitiue.

Uerit' que potentia iſtarum ſentiat famē ⁊ ſitim aut guſtus aut tactus. Et reſpondendū eſt ꝙ illa que magis diſponit obiectum Ut' guſt' ſic ſētiat famem aut ſitim cū inſtinctu ⁊ appetitu. Sicut uiſus coloratū cum colore. Uade ad ſecundā ſpeciem regule. c: Queritur ſenſitiua ex quo ſenſat ſenſata. Et reſpondū eſt ꝙ quilibet ſenſus pticularis ſēſat ſuum obiectū ſenſibile p formā ſpecificā ſicut ſubiectum coloratum ſubſiſtens criſtallo colorat ipum Utrum ſenſitiua habeat quantitatem pūctualem ⁊ linealem· Et reſpondēdū ē ꝙ ſēſitiā ita cito attingit obiectū ꝺ lōge ſicut de prope Utrum ſenſitiua ſicut habet ſenſum cōmunē ſic habet cōmunem pōtatem, inſtinctum ⁊ appetitū Queritur quid eſt ſenſitiua. Senſitiua cū quibus eſt pticularis ⁊ comunis: Senſitiua ex quo uiuit ⁊ nutritur

Utrum ſenſitiua ſit ſenſata uade ad ſbm ſenſitiue

De uegetatiua

Trum uegetatiua agat per ſpeciem ſuã Utrũ ue getatiua habeat aliqua rõne quorum ſit cōis et pticularis ſicut ſenſitiua Utrum quantitas uegetatiẽ ſit punctualis uel linealis. Queritur quid eſt uegetatiã et quid habet in ſe ipſa per ſecundam ſpeciem regule. c queritur uegetatiua ex qno uiuit et nutritur et creſcit et n quo ſubo eſt plantata Quid ẽ mors uegetatiue uade iad ſbm uegetatiue in quo ſolutiões predictarum que/ ſtionum ſunt implicate.

De qōibus 8 ſbi quod eſt elementatiua.

Uid eſt elemẽtatina Utrũ elemẽtatiua hẽat mł tas ſpecies ſicut ſenſitiua Utrũ elementatiua ha beat ſuos correlatiuos Utꝝ flãma candele elemẽtet li cinium lampadis in ſeipa quando ipſũ accendit Utrũ flãma candele ſic accendat licinium cum aere ſicut uiſ? ſenſat coloratum cum luce utrum elementatiua ſit cauã ſpecialis longitudinis latitudinis profunditatis et pleĩ tudinis utrũ elementatiua ſit cōis ſpecies elꝛoꝝ Utrꝝ elemẽtatĩa poſſit eẽ ĩ ſubo elꝛis ĩmotis ab illo Utꝝ ele mẽtatĩa ſit fōs pũctorũ lineaꝝ et figurarũ utꝝ elemen tatĩa ſic moueat ſe naturaliter cũ ſuo ĩſtĩctu et appetitu leuitate grauitate caliditate et huiuſmōi ſicut hō ſeipm

d

artificialiter cũ pedib⁹ ſuis Utꝶ elemẽtatiua poſſit ha/
bērĩ naturã abſ3 correlatis ſbalib⁹ Utꝶ ĩ elemẽtatis
elta ſit actn Utꝶ elemẽtatiua hẽat ꝯtinuã q̃ʒtitatẽ p oĩa
loca ſb globo lũari Utꝶ ſit due caliditates ꝛ due ſicita
tes ꝛ due albedies ꝛ hu⁹mõi. ſolo uad ad ſub3 elemẽta
tiue ꝛ abſtrahas ab eo ſolões cũ ĩtellcũ cõditõato ꝛ arti
ficiato p artẽ iſtam Utrũ ſit . 5 . elemẽtum et reſpon
dẽdũ ẽ ꝙ nõ ĩelemẽtatis qdẽ ſufficiũt. 4. ꝯplones.

De qõibus: 9. ſbi et ultĩ qd eſt ĩſtrumẽtatiua

Uperi⁹ iam fecim⁹ qõnes ĩſtrumẽtalitatis na tu
ralis hic ãt uolum⁹ facere moralis. Querit̃ qd
ẽ moralitas. Qr̃ qd ẽ iuſticia prudẽtia ꝛc̃. Jtẽ q̃rit̃ qd
ẽ auaritia gula ꝛc̃ uade ad. 9. ſbm ĩſtr̃atiẽ et agas ſecũ
dũ ꝙ tibi ẽ ſignificatũ p ei⁹ tractatũ. Adhuc q̃rit̃ utrũ
iuſticia ſit bona ꝛ reſpõdẽdũ ẽ ꝙ ſic q2 ſi nõ tunc ĩ iu/
ſticia nõ eẽt mala. Ulteri⁹ q̃rit̃ utꝶ iuſticia hẽat corre
latiõs ꝛ dd ẽ ꝙ ſic q2 ſi nõ iã nõ poſſ3 eẽ hu⁹ nec hr̃et
aliq̃ ĩ qb⁹ eẽt ſuſtẽtata ꝛ aſſituata Et ſic̃ dr̃ de iſtis ita
poſſũt fieri qõnes d iuſtitia p oĩa ꝑncipia ſua ꝛ reglas
ꝛ ſic̃ dcm ẽ d iuſticia ita p̃t dici d aliis hitib⁹ v̇tuoſis
Utꝶ uicia ſiplr ſit ꝑncipia ꝑuatiua ꝛ r̃ſpõdẽdũ ẽ ꝙ ſic
nã ipa cũ v̇tutib⁹ nllaz ꝯiaz hẽnt ĩ v̇tutibꝰ qd agẽſ ꝛ
agibile ꝛ ĩſtr̃a adiuice hẽnt ꝯcordãciã in obo v̇tuoſo ꝛ
hec d morabilib⁹ ſufficiãt cã breuitatis maxie q2 ĩ arte
magna d ĩpiſ largi⁹ ptractauiz⁹ d qõib⁹ cẽtũ forꝶ

Ueſtões cẽtũ forã ꝝ tot mõis fieri poſſũt quot q̃
libꝫ forã ẽdr̃ns i.9.ſbis ſic ẽtitas ⁊c̃ q̃ ẽ una for
ma ĩ dõ et alia ĩ ãgelo et alia ĩ celo ⁊c̃ ſic q̃n q̃rit̃ utꝝ ẽ
titas di ſit ꝑncipiũ ad õs ẽtitates Et reſpõdẽdũ ẽ ꝙ ſic
eo qꝛ ſua bonitas ẽ ꝑncipium ad omnes boĩtates Et
ſua magnitudo ad omnes magĩtudines et ſua eterni
tas ad oẽs duratões hoc ãt nõ p̃t dici d̃ ẽtitate ãgeli ⁊
celi ⁊c̃ et iõ forã 2ᵘ ꝙ ẽ diuerſa ab aliis ẽ diſcurſiua cũ
ſuis ꝑncipiis et r̃lis Q̃r̃ utꝝ eẽntia et eẽ ↄuertãt̃ et reſ
põdẽdũ ẽ ꝙ ĩ dõ ↄuertũt̃ Jn dõ. nihil ẽ ſupi⁹ nꝫ ĩ feri
us ſꝫ ĩ ãgelo et celo ⁊c̃ nõ ↄuertũt̃ eo qꝛ eẽ ĩ illis ẽ p eſ
ſẽtiã ei nõ ecõuerſo et iõ in t̃lb⁹ eẽntia ẽ ſupi⁹ eẽ ãt ĩ
feri⁹ Q̃ões p unũ mõꝫ fieri poſſũt d̃ unitate di et p
aliũ mõꝫ d̃ unitate ãgeli et p aliũ mõꝫ d̃ unitate celi ⁊
c̃. Sic q̃n q̃r utꝝ ↄpetat unitati dei unire ĩfinitũ et re
ſpõdẽdũ ẽ ꝙ ſic nã abſꝫ unir̃ ĩfinito ĩpa unitas nõ poſ
ſet eẽ infinita eo qꝛ ſua poteſtas eſſꝫ finita et ligata et ĩ
ternitate eẽt ocioſa et ſic poſſꝫ dici de diuina bonitate ⁊
magĩtudĩe ⁊c̃ ꝙ ẽ ĩpoſſibile Si ãt q̃rat̃ de unitate angel
utrum ei competat unire ⁊ reſpondendum eſt ſecundũ
condictiones ſue unitatis uidelicet ꝙ unus angelus cũ
alio unit unum loqui moraliter obiectiue unum amare
unũ ĩtelligere unum bonificare non dico ꝙ unus ãge
lus uniat alium angelum quia non poteſt ut iam dic
tum ẽ nec etiam unum celũ põt unire aliud celũ ſꝫ effec

tiue unitas celi cãt unitates inferiores de unitate ãt hoiſ
nõ eſt ſic nã un⁹ hõ põt unire alium generando alium
et ſic de aliis ſuo mõ Qr̃ utꝝ ĩ deo ſit pl̃alitas et reſ
pondendũ ẽ ꝙ ſit reſpectu ſuorũ correlatiuorũ per ſecũ
dã ſpẽm rl̃e c ſignificatoꝝ ſine quibus non põt haber̃
in ſe infinitam et eternã c põz boĩficando magnifican
do eternificando ⁊c̃. Et ſic eẽnt ligate ⁊ ocioſe ſue rõeſ
ꝙ ẽ impoſſibile de pl̃iatate ãt angl̃i non eſt ſic nã ange
lus cõpoſitus ẽ ex tiuis ⁊ bilibus reſpectu ſimplicitatiſ
diẽ ⁊ ſil̃r celum iã ẽ magis compoĩtũ ꝙ̃ȝ angeli ⁊ hõ ꝙ̃ȝ
celũ Queritur utrũ in deo ſit natura ⁊ reſpondẽduȝ
eſt ꝙ ſic ut habeat naturale recolere intelligere ⁊ ama
re ⁊ etiam naturalẽ bonitatẽ magnitudinẽ ⁊c̃ ⁊ ut ipſe
rõnes ſint ei naturales ꝙ ꝓducat bonum infinitũ ⁊ et̃
nũ ut competat ei naturar̃ de natura ãt angelica nõ ẽ ſic
nam finita ⁊ noua eſt uerũtamen ei competit naturare
eo quia habet ſpẽs ĩnatas ⁊ naturaleſ cũ quibus obiec
tĩe ⁊ naturaliter obiectat ⁊ ſic de natura celi põt dici ſe
ſecũdũ ſuũ mõz ⁊ ẽt ſecũdũ ſua ꝑncipia ⁊ regl̃as natu
rales ⁊ ſpecificas cũ quibus naturaliter ⁊ ſpecifice agit
Et ſic de natura aliorum ſb̃orum põt dici ſuo modo.
p ea q̃ dcã ſũt ſupra p̃t artiſta facere qõnes ď cẽtũ foriſ
⁊ ſoluere eas ſecũdũ ꝙ qõnes diuerſimode tractãt̃
et deducũt̃ p 9. ſb̃a ĩtra ſe dr̃a 9ſeruãdo cuilȝ for̃e ſuã
diffinitõz ꝙ̃ȝ ſupi⁹ feci⁹ Et ĩ iſto paſſu 9gnoſcit ĩtelle

ct⁹ p q̃s mōz ē ualde generalis ad faciēdū m̃ltas q̄ōnes et ſoluēdū illas p illū mōz q ē i euacuatōe. 3. figure ⁊ i m̃ltiplicatōe 4. figure ⁊ iō qs poſſet numerar̄ q̄ōnes ⁊ ſol̃oēs q̄ fieri poſſūt ⁊ hec ꝺ q̄ōib⁹ cētū foraꝝ ſuficiāt cā h̄uitatis.

De. 12. pte q̄ ē ꝺ h̄ituatōe.

Ec ps ē ꝺ h̄ituatiōe hui⁹ artis ⁊ ip̄a diuidit̉ i. 3. ptes q̃ꝝ p̄a ē ꝺ. 13. ptib⁹ ī q̃s hec ars ē diuiſa ⁊ illas artiſta h⁹ artis dz h̄ituare ut ip̄e ſciat applicare q̄ōez ad illū locū ſeu loca q̄ōni diſpōitū ſeu diſpōita ſecūdū proportōz mat̉ie q̄ōis ſecūda ps ē ꝙ h̄ituet mōz ⁊ ꝑceſſū textus h⁹ artis tenēdo mōz textu ad ꝓbādū ⁊ ſoluendū q̄ōnes pegrinas illo mō p quē ſūt explicate i textu ſic unū exēplū p quod aliud eſt exemplificatū ⁊ dc̃a tū tertia ps ē ꝙ ip̄e h̄eat mōz multiplicandi q̄ōnes ⁊ ſolutiōes ad unā ⁊ eādē ɔc̃l̃onē ut p. 3. ⁊. 4. figuraz ⁊ tabulā ſigificatū ē ⁊ hec ꝺ h̄ituatōe ſuffic. cā h̄uitatis

De. 13. pte q̄ ē de mō docēdi hāc artem.

Ars iſta diuidit̉ in. 4. ptes: p̄ma ē ut artiſta bene ſciat alphabetū cordetenus ⁊ figuras diffinitōnes ⁊ regulas atz aſſituatiōnē tabule ſecunda pars ē ut ipſe declaret bene textum ſcolaribus rationabiliter ⁊ non liget ſe cum auctoritatibus aliorum Et quod ſcolares perlegant textum ⁊ ſi dubitauerint in aliquo petant ab artiſta ſiue a magiſtro illud. tertia pars eſt ꝙ

magiſter ſiue artiſta faciat qõnes corã ſcolalarib⁹ ⁊ ſoluat eas rationabilr̃ ſcd'm artis proceſſum. Nam abſq3 ratione artiſta nõ põt bene uti iſta arte Un de ſciendũ eſt ꝙ hec ars tres amicos hẽt uidelicet ſub tilitatem intellectus ⁊ rationem ⁊ bonã intentionẽ ſine iſtis qdem tribus hanc artẽ nullus adiſcere poteſt Quarta pars eſt ꝙ artiſta faciat ſcolaribus queſtiões ut ipſi de illis reſpondeãt ⁊ dicat illis ꝙ multiplicent rationes ad unam ⁊ eãdem cõcluſionem et adhuc ꝙ inueniant loca quorum ratione ſciant reſpondere et ra tiones multiplicare. Si uero ſcolares neſciant reſpon dere nec rationes multiplicare nec loca inuenire tunc temporis magiſter doceat ſcolares de predictis.

De fine huius libri

D honorem ⁊ laudem dei ⁊ publice utilitatis fi ninit Raymundus hunc librum piſis ĩ monaſte rio ſancti Dominici in menſe ianuarii in anno domini Mcccvii. incarnationis domini noſtri ieſu xp̃i Cui ſit laus et honor per infinita ſecula ſeculorum amen.

BIBLIOT

QUE VI
111
INCUNABL
174

RAYMU

ARS

BREVIS

S.L.A.T.

3282